

Keilailun valmennustoimintaa Vierumäelle

Hannele Impola

Tekijä(t) Hannele Impola	
Koulutusohjelma Liikunnanohjaaja (YAMK) valmennuksen koulutusohjelma	
Opinnäytetyön otsikko Keilailun valmennustoimintaa Vierumäelle	Sivu- ja liitesivumäärä 47 + 11
<p>Vierumäellä on jo lähes kymmenen vuoden ajan ollut keilahalli, mutta halli on toiminut viihdekeskuksena. Paikassa on paljon potentiaalia myös monipuolisempaan käyttöön. Pienillä muutoksilla Vierumäki Resort Hotellilla olevassa hallissa, voitaisiin toteuttaa hyvissä olosuhteissa keilailuvalmennusta. Työn tavoitteena oli suunnitella, mitä valmennustoiminnan käynnistäminen Vierumäellä vaatisi ja mitä projektissa tulisi ottaa huomioon.</p> <p>Projekti käynnistyi suunnitteluvaiheella syksyllä 2016. Keväällä 2017 toteutettiin kysely sekä ensimmäinen haastattelu. Tästä projektin työstäminen todella starttasi. Myöhemmin vuoden aikana, sekä vuoden 2018 alussa, projekti koottiin nykymuotoonsa.</p> <p>Kirjallisuuskatsauksen alussa käydään läpi Suomen Urheiluopistojen sekä Vierumäen ja Kuortaneen historiaa. Kuortane on Vierumäen lisäksi käsittelyssä, koska Kuortaneella on toteutettu jo 10 vuoden ajan keilailuvalmennusta. Haastattelun on avulla kerätty tietoa Kuortaneen keilailun valmennuksen kehittymisestä sekä nykyisestä tilanteesta.</p> <p>Raporttiin on kerätty paljon haastatteluita eri keilailun tahoilta, sekä kerrottu suomalaisen keilailutoiminnan lisäksi kansainvälisestä toiminnasta.</p> <p>Keväällä 2017 toteutettiin suomalaisille keilailunharrastajille kysely, minkälaista keilailuvalmennusta he kaipaivat. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 240 henkilöä. Tutkimuksen päälöydös oli, että keilaajat kaipaivat jo aikaisemminkin saamaansa tekniikkavalmennusta. Myös pelitaitojen merkitys, varsinkin seuravalmennuksissa nousi vastaajien mielestä hyvin tärkeäksi.</p> <p>Materiaalin lopussa on kooste siitä mitä keilailuvalmennuksen käynnistäminen Vierumäellä vaatisi. Kenties omaa henkilökuntaa sekä uusia hankintoja. Jotta halli saataisiin vastaamaan täydellisesti valmennusta, vaatisi myös pienimuotoisen remontin nykyiseen tilaan.</p> <p>Keilailuvalmennus on täysin mahdollista aloittaa Vierumäellä, mutta on turha lähteä kilpailemaan Kuortaneen tai Tampereelle valmistuvan uuden valmennuskeskuksen kanssa. Vierumäen tulisi tarjota valmennuspalveluita yksittäisille keilaajille sekä seuroille.</p>	
Asiasanat keilailu, valmennus, valmennuskeskus, Suomen Urheiluopisto.	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Suomen urheiluopistojärjestelmä	2
2.1	Suomen Urheiluopiston synty ja historia.....	3
2.2	Kuortaneen Urheiluopiston synty	5
3	Mitä on keilailu?	7
3.1	Keilailun historia.....	8
3.2	Keilailuvälineistön kehittyminen.....	10
3.3	Suomalaisen keilailun nykytilanne ja tulevaisuus	11
3.4	Keilailun tilanne maailmalla	15
3.5	Suomalaisen keilahallibisneksen tilanne	16
4	Työelämän kehittämistyön tarkoitus	17
5	Työelämän kehittämistyön vaiheet	18
5.1	Suunnitteluvaihe	18
5.2	Tutkimus keilailuvalmennuksen tarpeesta Suomessa	19
5.2.1	Tutkimuksen toteutus ja vaiheet	19
5.2.2	Tutkimustulokset	19
5.3	Asiantuntijoiden näkemyksiä	23
5.3.1	Nostoja suomalaisen keilailun vaiheista sekä tulevaisuudesta	24
5.3.2	Nykyisen valmennustoiminnan kuvaus Suomessa ja maailmalla.....	26
5.3.2.1	Keilailuvalmennusta Kuortaneelle	26
5.3.2.2	Keilailun nykytilanne Kuortaneella.....	27
5.3.2.3	Kansainväliset valmennuskeskukset	29
5.3.3	Vierumäen fasilitetit ja niiden kehittäminen.....	31
5.3.3.1	Vierumäen valmennuskeskus.....	32
5.3.3.2	Välineistö ja huolto Vierumäellä, yhteistyökumppanina System-300	32
5.3.3.3	Keilailutilan kehittäminen, Vierumäki Country Club.....	34
5.3.3.4	Ratamestarin palkkaaminen	36
5.3.4	Suomen Keilailuliiton vaatimukset valmennuskeskukselle.....	36
6	Toimenpidesuositukset.....	38
6.1	Potentiaaliset viihhteelliset tuotteet	38
6.1.1	Lasten keilailusynttärät	38
6.1.2	Veteraanien kisat	38
6.1.3	Porukan keilailutilta	39
6.2	Potentiaaliset valmennustuotteet	39
6.3	Uusien tuotteiden vaatimia investointeja	40
6.3.1	Valmennuspalvelut.....	41
6.3.2	Ratamestarin palkkaaminen	41

6.3.3 Keilahallin uusi välineistö	42
6.3.4 Markkinoinnin kehittäminen	45
7 Pohdinta	48
Lähteet	51
Liitteet	54
Liite 1.	54
Liite 2.	55
Liite 3.	56
Liite 4.	57
Liite 5.	58

1 Johdanto

Suomen Keilailuliitto tekee yhteistyötä Kuortaneen Urheiluopiston kanssa, jossa suurimaksi osaksi tapahtuu liiton leiritys- sekä valmennustoiminta. Keilaajien piirissä on kuitenkin ollut hieman risteävää mielipidettä, onko Kuortane paras paikka suomalaiselle keilailuvalmennukselle. Yksi pääsyistä on Kuortaneen sijainti. Pääsääntöisesti keilailun harrastajat tulevat Etelä-Suomesta, joten valmennuskeskus olisi parempi olla lähempänä suuria keilaaja massoja. Kuortaneen Urheiluopistolla on sopimus Suomen Keilailuliiton kanssa vuoden 2018 loppuun.

Työn tarkoitus oli lähteä kokoamaan materiaalia suomalaisen keilailun tilasta, kansainvälisestä tilanteesta sekä minkälaista ja miten keilailuvalmennusta Vierumäelle voisi järjestää. Keilahalli alueelta jo löytyy, joten tämä olemassa oleva resurssi pitäisi saada mahdollisimman hyvään hyötykäyttöön.

Projektin tavoitteena oli kehittää keilahallin toimintaa urheilullisempaan suuntaan. Tavoite oli lähteä kehittämään keilahalliin valmennustoimintaa, joka voisi palvella jossain vaiheessa Suomen Keilailuliiton tarpeita, kuten myös yksittäisiä keilaajia ja seuroja. Tämän suunnitelman ansiosta Vierumäki voi olla mukana, kun Suomen Keilailuliitto kilpailuttaa seuraavan kerran yhteistyökumppaneitaan. Tähän mennessä kilpailijoita ei Kuortaneelle ole ollut.

2 Suomen urheiluopistojärjestelmä

Suomalaiseen vapaa-ajan viettoon ovat jo vuosisatojen ajan kuuluneet liikuntaleikit, kansantanssit, erilaiset voimainkoetukset ja erilaiset tarkkuutta vaativat pelit. Yleisesti harrastettuja lajeja ovat olleet ainakin paini, painonnosto, väkikapulaveto, juoksulenkit, köyden veto, heittolajit sekä viimeisimpänä säätyläisten seuratanseista muuntautuneet tanhut. Yhteistä harrasteilla oli, että niitä harrastettiin satunnaisesti, niissä ei ollut juurikaan sääntöjä ja toiminta oli pienimuotoista. Keski-Euroopasta nousi voimistelun sekä urheilun rintama 1800-luvun lopulla ja tämä muutti liikuntaharrastusten luonnetta. Enää ei satunnainen harrastaminen riittänyt vaan tarvittiin järjestelmällistä harjoittelua sekä valmentajia. (Heikkilä 2000, 10.)

Suomessa ensimmäinen liikuntaa varten perustettu laitos oli 1830-luvulla toimintansa aloittanut Helsingin yliopiston voimistelulaitos, joka oli osa lääketieteellistä tiedekuntaa. Voimistelun Suomeen toivat lääkärit, jotka käyttivät sitä hoitomenetelmänä. Myöhemmin kun Suomen armeija lakkautettiin, koettiin voimistelu sekä urheilu sotilaallisten valmiuksien vaalimiseksi. Kun säätyraajat rikkoutuivat, oli entistä luontevampaa, että ihmiset siirtyivät yhdessä harrastamaan liikuntaa seuroihin. Seurojen lisäksi erilaiset kansalaisjärjestöt, kuten vapaapalokunnat, raittius- ja nuorisoseurat sekä työväenyhdistykset perustivat alaosastoja ja kehittivät aktiivisesti liikuntakulttuuria. Tulostavoitteisen kilpaurheilun läpimurtovuotena voidaan pitää vuotta 1906. (Heikkilä 2000, 10-11.)

Varsinkin vuoden 1908 jälkeen seuratoiminta kasvoi voimakkaasti. Vuonna 1900 seuroja oli viisi, vuonna 1905 oli 36, vuonna 1907 määrä oli 46, mutta 1909 jo 119 ja 1915 peräti 218. (Liikuntatieteellinen seura; Hentilä 1992, 133.)

Seuroja nousi nopeaan tahtiin ja tarvittiin niin urheilun ohjaajia kuin johtajia. Yliopiston voimistelulaitoksella pidettiin ohjaajakurssi, mutta Suomen Naisten Voimisteluliitto oli taho, joka lähti viemään ruumiillista työtä tekeville naisille tietoa yleisen terveydenhoidon merkityksestä, sekä innostamaan voimisteluun. Tampereen Naisyhdistys piti kesäleirejä Pyynikin maisemissa ja perustettiinkin osakeyhtiö, joka lähti keräämään varoja omaa taloa varten. Vuonna 1909 he ostivat kurssikeskukseksi Varala -nimisen kesähuvilan. Miesten puolella ajatus omasta kesuksesta syntyi viimeistään, kun Hannes Kolehmainen juoksi Suomen maailmankartalle Tukholman Olympialaisissa vuonna 1912. (Heikkilä 2000, 11-12.)

Varalan jälkeen perustettiin 1927 Suomen Urheiluopisto Vierumäelle, jonka tarkoitus oli juurikin vastata miesten urheiluvalmennuksen sekä harrastusten tarpeisiin. Urheiluopistoja

perustettiin tasaiseen tahtiin aina 1950-luvulle saakka. Viimeisimpänä urheiluopistoista on perustettu Lapin Urheiluopisto vuonna 1972. (Urheiluopisto Yhdisty ry.)

Urheiluopistojen syntyessä, niiden toimintaa alettiin katsoa valtiohallinnon näkökulmasta merkitykselliseksi. Vuonna 1950 opistot alkoivat saada valtionavustuksia ja kymmenen vuotta myöhemmin säädettiin ensimmäinen urheiluopistolaki, jonka alaisuuteen opistot vähitellen siirtyivät. Pitkään urheiluopistot toimivat omien lakiansa mukaisesti, mutta vuonna 1999 urheiluopistot siirrettiin vapaan sivistystyön lain alle, johon myös esimerkiksi kansanopistot, kansalaisopistot, opintokeskukset ja kesäyliopistot kuuluivat. (Urheiluopisto Yhdisty ry.)

Urheiluopistojen tehtävä on määritelty vapaan sivistystyön laissa seuraavalla tavalla:

”1 § Vapaan sivistystyön tarkoitus ja tavoitteet

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuu den, moniarvoisuuden, kestävä n kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.” (Urheiluopisto Yhdisty ry.)

Tällä hetkellä Suomessa toimii yhteensä 11 urheiluopistoa. Urheiluopistot ovat Eerikkilän Urheiluopisto, Kisakallion Urheiluopisto, Kuortaneen Urheiluopisto, Lapin Urheiluopisto, Liikuntakeskus Pajulahti, Solvallon Urheiluopisto, Suomen Urheiluopisto, Tanhuvaaran Urheiluopisto, Urheiluopisto Kisakeskus, Varalan Urheiluopisto sekä Vuokatin Urheiluopisto. Urheiluopistot ovat siis vapaan sivistystyön oppilaitoksia ja valtakunnallisia liikunnan koulutuskeskuksia. (Urheiluopisto Yhdisty ry.)

2.1 Suomen Urheiluopiston synty ja historia

”Talo valkea keskellä hongiston sinitaivasta pyrkii mi kohti, se Suomen Urheiluopiston on sen tänne aatos yks´ johti – Sä Suomen mies ja nainenkin tää tieto mielehes paina: Terve sielu ja terve ruumiskin päämäärä on korkehin aina.” (Kaikkonen 2007, 6.)

Suomen Urheiluopisto sijaitsee noin 20 kilometrin päässä Lahdesta ja 15 kilometrin päässä Heinolasta. Opiston ehdoton vahvuus on sen luonto. Kun paikkaa Suomen Urheiluopistolle etsittiin, juurikin sen ainutlaatuinen luonto lumosi toimipaikan etsijät. Edelleenkin opiston puhdas ja kaunis luonto on opiston tärkein voimavara. Opiston kangas on osa niin kutsuttua toista Salpausselkää, joka seuraa tunnetumpaa harjurykelmää 10-25 kilometrin etäisyydellä. Selkä kohoaa merestä Bromarvinin niemellä, suuntautuu Karjalohjalle ja Karkkilaan, tästä Hämeenlinnaan, edelleen Padasjoen Evolle, josta se kääntyy Itään. Tämä itäisempi kaari kulkee Vääksyn ja Vierumäen kautta melko yhtenäisenä aina Saimaan poikki Pohjois-Karjalaan ja sieltä edelleen Venäjälle. Tämä kokonaisuus luo kumpuineen,

suppiseen, syvänteineen, lampineen ja järvineen kokonaisuuden jonka kauneutta on vaikea olla huomaamatta. (Kaikkonen 2007, 9.)

Jo kauan aikaa ennen Suomen Urheilupiston perustamista, kyti ajatus tämän kaltaisesta toiminnasta Lauri Pihkalan, Ivar Wilskmanin, K.E. Levälähdén ja Arvo Vartian ajatuksissa. Opiston perustamista pohdittiin jo ennen Suomen itsenäistymistä, mutta sodat sotkivat suunnitelmia ja opisto perustettiin vasta 1920-luvun lopulla. Pihkala piti ensisijaisen tärkeänä johtajakoulutusta, valmennusta ja virkistäytymistä. Hänen mielestään paikan keskeisin tarkoitus olisi kasvattaa urheilujohtajia, jotka vievät urheilun aatetta eteenpäin, ei niinkään urheilijoiden harjoittamista. Toiminnan aloittamisessa haasteita toi varojen niukkuus. Näin ollen opisto ei voinut heti saada pystytetyksi tarkoituksenmukaista urheiluopistoa, vaan opiston toiminta aloitettiin Pälkäneen Onkkaalla kesäkurssien merkeissä. (Kaikkonen 2007, 4, 20, 27.)

Vierumäen kanssa opiston paikasta kilpailivat jopa 16 eri paikkakuntaa ja vahvimpana ehdokkaana opiston sijoituspaikaksi pidettiin aluksi Uttia. Opiston toimintaympäristön piti olla Pihkalle täydellinen. Paikan piti olla ehdottomasti maaseudulla, keskustassa johon oli hyvät kulkuyhteydet. Tärkeää oli rauhallinen ympäristö, talvella tuli olla lunta sekä hyvin vaihtelevat harjoitusmaastot. Lopulta Pihkala Lahden matkallaan vuonna 1928 tapasi Kauppias Jääskeläisen, jonka kautta hän sai kutsun Heinolan vierailulle. Pihkala oli ollut jo tietoinen Suomen sotaväen leirikentästä Vierumäellä, mutta aikaisemmin järven puuttuminen oli Pihkalle ollut kynnyskysymys. Heinolalaiset osasivat kuitenkin kertoa, että paikka sijaitsi veden äärellä, joten seurue suuntasi Vierumäelle. (Kaikkonen 2007, 31-32.)

Opiston johto vakuuttui paikan sopivuudesta välittömästi ja Akseli Kaskela kuvasi ensivierailuun seuraavin sanoin:

”Näimme alkavan kesän vihreydessä salolammen väreilevän syvällä edessämme, olimme hetken hiljaisia poikia. Odottamaton näkymä voi saada ihmisen joko mykistymään tai hudahtamaan riemusta. Me nöyryimme luonnon kauneuden edessä. Vasta sitten, kun olimme astelleet tässä juhlavassa hongikossa ja kierrelleet ja kiipeilleet järvien rannoilla ja korkeilla harjuilla päädyimme yksimielisesti lausumaan: Tämä on se paikka.” (Kaikkonen 2007, 32.)

Vuonna 1933 aloitettu opiston päärakennuksen rakentaminen Vierumäelle eteni hitaasti. Päärakennuksesta viimeisimpänä valmistui erikoisuutenaan kolmikerroksinen keittiö keväällä 1936. Näin päärakennus oli valmiina, pallohallia lukuun ottamatta ja kurssitoiminta saatettiin aloittaa. Lopulta 13.kesäkuuta vuonna 1937 presidentti Kyösti Kallio vihki opiston käyttöön, pylväikkösivun puoleisella voimistelualueella. Tämä alue sijaitsi nykyisen uimahallirakennuksen pohjoispäädyn paikalla. Yksi merkittävä asia juhllisuuksista puut-

tui. Opiston isä, Lauri Pihkala ei ollut juhlassa mukana, vaan samaan aikaan matkalla Saksan Hampurissa. (Kaikkonen 2007, 38-39, 41.)

Ensimmäisenä valmentajakoulutuksensa Vierumäellä vuonna 1935 aloittivat Hiihtoliitto, Urheiluliitto ja Palloliitto. Kun kurssi- ja koulustustoiminta laajeni, huomattiin että koulutuksen tulisi oltava jatkuvampaa. Vuonna 1936 lähdettiinkin valmistelemaan liikuntakasvatustasneuvojan kurssia, joka käynnistyi tammikuussa 1937. Tämän kurssin käyneillä oli mahdollisuus hankkia lajikohtaista koulutusta tai hakeutua valmentajiksi. Nämä kurssit olivat lähtölaukaus laajamittaiselle liikunnan koulutukselle. (Kaikkonen 2007, 45.)

Nykyään Suomen Urheiluopisto on opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallinen liikunnan valmennus- ja koulutuskeskus. Urheiluopiston tehtävänä on kehittää, tuottaa ja markkinoida liikuntaan ja vapaa-aikaan liittyviä palveluita. Sen valmennus-, koulutus ja liikuntapalvelut ovat korkeatasoisia niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Suomen Urheiluopiston kumppanina Vierumäellä toimii Haaga-Helian ammattikorkeakoulu, joka vastaa korkeakoulutasoisesta opetuksesta kampuksen alueella. (Vierumaki.fi.)

2.2 Kuortaneen Urheiluopiston synty

Keuhkotuberkuloosi sai aikaan varsin aikaisen tonttivarauksen Pohjanmaan urheiluopistolle. Etelä-Pohjanmaa oli Suomessa taudin mustinta aluetta ja 1897 valtiopäivillä esitettiin parantolan perustamista Pohjanmaalle. Lopulta lääkintähallitus ehdotti paikaksi Kuortaneen kirkonkylän laidalla sijaitsevaa Aholankangasta. Uusi senaatti kuitenkin päätti 1913 suunnata rahat uuteen sukupuolitautien sairaalaan Helsingissä. Parantola tuli jälleen käsitteilyyn tammikuussa 1918, mutta kinastelut pakkohuutokauppahinnoista sekä rautatien kaukaisuudesta hidastivat prosessia. (Heikkilä 2000, 23-25.)

Pakkolunastettu Aholankangas jäi valtion omaisuudeksi, mutta lopulta se siirrettiin maatalousministeriölle ja myöhemmin Etelä-Pohjanmaan metsänhoitolautakunnalle. Tarkoituksena oli ottaa alue taimitarha, sekä retkeilykäyttöön. Jo vuodesta 1934 IKL:n nuorisjärjestö oli jo kuitenkin pitänyt paikalla kesäleirejä, joilla oli ollut suuri suosio. Ohjelmissa oli ollut runsaasti liikuntaa, mm. suunnistusta, pesäpalloa, maastajuoksua, uintia sekä nyrkkeilyharjoituksia. Lisäksi muutamaa vuotta myöhemmin Lotta Svärd aloitti pikkulottien koulutuksen samassa paikassa. Paikalla leireilivät myös useat kansalaisjärjestöt, joten paikasta tuli leiriläisille hyvin tuttu. Aholankangas sai kehua erinomaisesta paikasta, joka tarjosi hyvät edellytykset vaihtelevan ohjelman toteuttamiseen. Kun 1940-luvulla aloitettiin keräys urheiluopiston perustamisesta, ei kerääjien tarvinnut paikkaa miettiä. (Heikkilä 2000, 27-29.)

Projektin puuhamiehenä oli SVUL:n Etelä-Pohjanmaan piirin puheenjohtaja Asko Jokinen. Hän oli yhdessä vaimonsa Impin kanssa järjestänyt kyseisellä paikalla Lastensuojeluliiton leirejä ja he olivat alkaneet vakiinnuttamaan paikkaa myös urheiluväen leirikeskukseksi. Pariskuntaa pidetäänkin opiston idean perustajina. (Heikkilä 2000, 29-30.)

Marraskuussa 1944 valtioneuvosto asetti suunnitelman Suomen sodan jälkeisestä urheilun elvyttämisestä. Päätettiin, että Vierumäen, Pajulahden, Varalan ja Solvallon lisäksi oli perustettava ainakin kaksi uutta urheiluopistoa. Pohjanmaa tarvitsisi oman opistonsa, siitä oli käyty jo julkista keskustelua, koska Pohjanmaalla urheilu oli valtakunnallisestikin kovassa nousussa. (Heikkilä 2000, 31-32.)

Keväällä 1948 rakennustyöt saatiin toden teolla käyntiin ja jo kesän aikana oli saatu aikaan varsin paljon. Työt kuitenkin keskeytyivät talven ajaksi opetusministeriön virkamiesten määräyksestä. Rahat olivat vähissä, eivätkä keräykset olleet tuottaneet haluttua tulosta, joten rakennustyöt keskeytettiin. Kun rakennustarvikkeiden saanti lisääntyi vuoden 1949 aikana ja lisäksi kesäkuussa opetusministeriö antoi veikkausvoittovaroista 2 000 000 mk avustuksen, harjakaisia päästiin viettämään 9. heinäkuuta. Rakennustyöt vaativat lopulta vielä 3,5 miljoonan pankkilaina, jotta projekti saatiin päätökseen. Ensimmäisiä kursivarauksia tehtiin loppuvuodesta ja toiminta aloitettiin tammikuussa. Opiston vihkiäisiä vietettiin 19.3.1950. (Heikkilä 2000, 52, 54-56, 58-60, 64.)

Suomessa 1960-luvulla aloitettiin lukiossa suuntautuminen taideaineisiin ja myös urheilu- sekä liikuntalukioista alkoi olla puhetta. Tähän haasteeseen tarttuivat Mäkelänrinteen sekä Kuortaneen yhteiskoulut. Molemmista toiminta aloitettiin samanaikaisesti, mutta Mäkelänrinne aloitti kokeilun ensimmäisenä lukiona Suomessa, jossa oli luokaton koulunkäyntimalli. Kuortaneella puolestaan lähtökohtana oli kiinteä yhteistyö urheiluopiston kanssa, joka valtiovallan mielestä oli varsin monimutkainen kokonaisuus. Suunnittelutyö aloitettiin keväällä 1968. Ensimmäisenä syksynä lukiossa perustettiin tehoryhmä, jossa oli 11 oppilasta muilta paikkakunnilta, jotka asuivat opistolla. He harjoittelivat yhdessä kuortanelaisnuorten kanssa. Pikkuhiljaa ryhmän tunteja saatiin lisättyä ja lopulta alkoi liikuntalukio toiminta. Valtionavut olivat kuitenkin tiukassa, koska väitettiin, että tällä tavalla saataisiin kaksinkertaista valtionapua. Vuosien saatossa käytiin paljon neuvotteluita kouluhallituksen kanssa, mutta lopulta malli hyväksyttiin. Kuortaneella lukio ja urheiluopisto sijaitsevat lähempänä toisiaan kuin missään muualla Suomessa. Lukiolle liikuntalinja on ollut elintärkeä, koska muuten jo 1970-luvun lopulla lukio olisi arvioiden mukaan ajautunut yksisarjaiseksi. (Heikkilä 2000, 251-252.)

3 Mitä on keilailu?

Keilailua on sanottu maailman vaikeimmaksi pallopeliksi ja ei turhaan. Teknisen suorituksen lisäksi laji vaatii paljon tietoa myös välineistä ja radanhoidosta, sekä lopulta kovia hermoja. Vaikka lajia harrastetaankin pääsääntöisesti sisällä, myös ulkoilmassa tapahtuvat muutokset vaikuttavat keilaajien arkeen. Säässä tapahtuvien muutosten lisäksi keilaajien tulee olla perillä ratojen topografioista, sekä radalle levitetyn öljyn ominaisuuksista. (Yle 2017.)

Kosteuserot ovat yksi suurin muutosten aiheuttaja keilaradoilla, tämä vaikuttaa ratojen sekä radan öljyn kitkaisuuteen. Myös ratojen topografiat, eli kartat ratojen kallistuksista ovat keilaajille suuremmissa kilpailuissa elintärkeää tietoa. Millin sivukallistus keilaradalla vaikuttaa pallon kulkuun todella paljon. Vuosien saatossa on päästy eroon puupintaisista radoista, joilla aikaisemmin erot saattoivat olla paljon suurempiakin. Nykyään keilaradoissa käytetään laminaatti- eli muovielementtejä. Materiaalin vaihto on myös kehittänyt lajia, koska kitka ero näiden kahden materiaalin välillä on huomattava. Samalla pallojen kehitys on viimeisen vuoden 10 vuoden aikana ollut todella vauhdikasta ja tämä on tuonut oman lisämausteensa öljyjen ja ratojen lisäksi. (Yle 2017.)

Viskositeetilla tarkoitetaan nesteen virtausvastusta ja viskositeetin muuttuessa tapahtuu muutosta pallon ja radan välisessä kitkassa. Keilaradan pituus rajarikkiivasta ensimmäiseen keilaan on 18,29 metriä eli 60 jalkaa. Keilaajat puhuvat radan mittasuhteista jalkana. Yksi jalka on 30 cm, tarkalleen ottaen 30,48cm. Rataöljy loppuu yleisimmin 36-45 jalan välillä. Jos öljyä on vain 36 jalkaa (11 metriä), välineen valinta on täysin erilainen, kun jos rataöljyä on 45 jalkaan (13,1 metriä) saakka. Jotkut öljyt ovat kitkaisempia kuin toiset, joten osa öljystä kulkeutuu helpommin pois keilaradalta pallojen mukana, kuin kenties jokin toinen öljy. Suuri merkitys on myös sillä, kenen kanssa keilaajat keilaavat samoja ratoja. Erilaisen kierteen omaavat keilaajat pystyvät liikuttamaan eri tavalla radalla öljyä, vaikka todellisuudessa vain pieni osa pallosta koskettaa rataa. Toinen keilaaja voi pilata omalla pelilinjallaan toisen kilpailijan mitalihaaveet arvokilpailuissa. Tämän takia isommissa kilpailuissa seurataan hyvin tarkkaan mitä muutoksia ympärillä keilaavat keilaajat tekevät. (Yle 2017.)

Reaktiiviuretaanipallon pinta on huokoinen, eli se imee sisäänsä radan öljyä. Muovipallossa puolestaan öljy jää pallon pintaan ja näin ollen se on helpompi pyyhkiä pois. Muovipalлот ovatkin pidempiä ikäisiä, mutta ne on tehty menemään keilaradalla suoraan sekä kestämään käyttöä. Muovipalloissa 1980-1990 luvulle kehitetyt painolaatat eivät ole niin aggressiivisiä, kuin reaktiiviuretaanipalloissa. Pallon pinnalla on todella suuri merkitys pallon

liikkeeseen radalla. Pinnan merkitys on 80-85% pallon liikkeestä. Loppu pallon ominaisuudesta tulee se porauksesta. Porauksissa puhutaan tuuman tuhannesosista, jotka voivat vaikuttaa kuinka paljon pallo liukuu tai tarraa kiinni rataa. Keilaajat kuljettavat kilpailuihin mukanaan jopa 10 keilapalloa, joista valitaan kilpailussa paras alustasta ja öljystä riippuen. (Yle 2017.)

Keilaajille ei riitä, että hallitsee vain yhden keilailusuorituksen. Robotti ole koskaan pystynyt tekemään täydellistä 300 pisteen sarjaa, toisin kuin ammattilaisille se on arkipäivää. Ammattilaiset pystyvät muuttamaan pallon pyörintäsuuntaa, vauhtia tai jopa heittämään palloa erilaisista vartalon asennoista. Kaiken tämän lisäksi keilaajalta vaaditaan kovaa paineensietokykyä, niin kuin keneltä tahansa muultakin urheilijalta. (Yle 2017.)

Psykologi Dean Hinitz työskentelee USA:n maajoukkuekeilaajien kanssa. Hänen oma lajitaustansa on voimistelun parissa, josta hän löytää keilailun kanssa paljon samankaltaisuuksia. Samaa ovat mm. ajoitus, tasapaino, henkinen puoli ja keskittyminen. Dr. Deanin mielestä keilailussa henkisesti vahvan ja heikon keilaajan ero on todella suuressa roolissa. Vaikkapa nyrkkeilyssä sinun pitää olla henkisesti vahva ottamaan vastaan iskuja, keilailussa vahvuus on täysin erilaista. Vaikka olisikin tehnyt omasta mielestäsi hyvän suorituksen, siitä ei aina palkita. On vain mietittävä, miten jatkat eteenpäin. (Lankinen 1/2018, 12-13.)

Dr. Dean mielestä keilailu on kovien urheilijoiden kova laji. Hänen mielestään keilailu ei ole sopiva laji sinulle, jos teet kaiken niin hyvin kuin pystyt, mutta et pysty ottamaan vastaan tulosta jonka olet saavuttanut. Vaikka keilaisi paremmin kuin vastustaja, ei silti voi tietää mitä tapahtuu. Yleisesti ottaen vahva keilaaja pystyy keilaamaan vapaampaa ja pehmeämpää heittoa, jossa hän tekee heiton jokaisen vaiheen oikein. Henkisesti heikompi keilaaja kontrolloi heittoaan ja kenties yrittää saada vain pallon optimaaliseen paikkaan keiloissa, eli taskuun. Lajin totuus ja hienous piilee juurikin siinä, kuin heikompi voi voittaa kovemman urheilijan. (Lankinen 1/2018, 13.)

3.1 Keilailun historia

Keilailua pidetään maailman vanhimpana pallopelinä. Jo muinaisen Egyptin ajalta arkeologit ovat tehneet havaintoja keilailua muistuttavasta harrasteesta, jossa oli pallo ja keilat. Yleisesti keilailun arvioidaan olevan 7000 vuotta vanha harrastus. Lontoon yliopiston professori Sir Flinders Petrie on kirjassaan kertonut hautalöydöksistä noin 5200 e.kr., joissa on nähtävissä kivipalloja ja yhdeksän solakkaa keilaa. (Sulkava 2013, 6.)

Aikojen saatossa keilailun idea on pysynyt samana, vaikka peli on kokenutkin muutoksia. Aluksi radan päässä oli yhdeksän keilaa salmiakkikuviossa ja tätä pitkään hallinnutta saksalaislähtöistä pelimuotoa kutsuttiin kegeliksi. Historian mukaan jo 300-luvulla germaanimunkit pelasivat peliä uskonnollisena rituaalinaan. Tässä keilat kuvasivat syntejä, joita nujerrettiin. Kerrotaan, että Martti Luther olisi ollut lajin suuri harrastaja ja rakennuttanut perheelleen jopa oman radan. Myös kuningas Henrik VIII on historiassa mainittu lajin harrastajaksi. (Sulkava 2013, 6.)

1600-luvulla kegel kulkeutui saksalaisten ja hollantilaisten mukana Amerikkaan. Amerikassa pelistä tuli suosittua kapakkaviidettä, johon yhdistettiin mukaan raha sekä uhkapelit. Välillä rataolot olivat hyvin epämääräiset ja lopulta 1840-luvulla Connecticutissa sekä myöhemmin muualla Amerikassa peli kiellettiin kokonaan. Lopulta ratkaisuksi keksittiin lisätä peliin yksi keila ja laittaa keilat tasasivuiseen kolmioon. Tästä lähti lajin uusi nousu ja peliä aloitettiin kutsumaan bowlingiksi tai ten pin bowlingiksi. Tehokkaimmin lajin siivousta ajoi new yorkilainen Josef Thum, jota pidetään nykyaikaisen keilailun esi-isänä. Hänen johdolla 1875 perustettiin National Bowling Association, jolloin myös säännöt kehitettiin yksityiskohtaisen tarkoiksi ja lajin arvostus lisääntyi. (Sulkava 2013, 6-7.)

Vuosien neuvotteluiden jälkeen säännöt saatiin laadittua Amerikassa lopullisiksi vuonna 1899, niin että ne miellyttivät sekä itää, että länttä. Samana vuonna järjestettiin ensimmäisen isommat kilpailut ja seuraavana vuonna ensimmäinen keilailuturnaus Chicagossa. Turnauksessa tunnelma nousi kiihkeäksi ja parhaille jaettiin jopa 1592 kultadollaria. (Sulkava 2013, 7.)

Aluksi vuonna 1895 perustettu ABC, eli Amerikan Bowling Congress nosti nopeasti lajin suosiota, kun laji mahdollistettiin myös naisille sekä tummaihoisille. ABC:n moniviikkosiin mestaruuskilpailuihin osallistui jopa 10 000 keilaajaa. Kilpailuita varten jouduttiin rakentamaan erillisiä halleja, joista ratoja myytiin myöhemmin Eurooppaan. Tämän jälkeen perustettiin vuonna 1921 IBA, International Bowling Association, joka avulla pohjustettiin kansainvälistä yhteistyötä. Järjestön nimissä järjestettiin ensimmäiset MM-kilpailut Tukholmassa 1923. Kilpailuun osallistui ainoastaan 14 amerikkalaista turistia sekä ruotsalaiskeilaajia. Maailmanmestaruuden voitti ruotsalainen Thure Sandström, joka oli harrastanut laji vasta kolmen kuukauden ajan. Sandström oli saanut kuitenkin keilaoppia Suomessa jo 1918-1921, jolloin hän pelasi kegelä Kaisaniemen salongissa. (Sulkava 2013, 7-8.)

Eurooppaan laji tuli ensimmäisenä Ranskaan vuonna 1905, jonne keilailukoneiden valmistaja Brunswick oli perustanut sivuliikkeensä. Pian Ruotsi tuli perässä, kun ruotsalainen Bruno Söderström tutustui lajiin New Yorkin Brooklynissa. Ihastus lajiin sai hänet raken-

tamaan oman keilahallin, vaikkei rahaa ollutkaan. Onneksi oli suhteita liikemaailmaan. Ensimmäiset neljä rataa tulivat Brunswickilta Pariisista ja ne kasattiin Drottninggatanille hotelli Reginan kellariin. Ruotsin kilpailutoiminta käynnistyi 14.11.1909 ja kilpailuun osallistui 29 keilaajaa. Mainittakoon, että meno hallissa oli hienostunutta ja kilpailunjärjestäjät pukeutuvatkin frakkeihin. Keilailuinnostus nousi ja toinen halli rakennettiin 1911 Södersrömin toimesta Upsalaan. (Sulkava 2013, 11.)

Suomessa keilattiin kegelia, eli yhdeksän keilan peliä, 1800-luvun alussa Kaisaniemessä. Tämä keilailun muoto levisi myös muualle Suomeen, kuten Turkuun, Mäntsälään, Loviisaan, Lahteen, Porvooseen, Savonlinnaan, Viipuriin, Jyväskylään, Ouluun, Joensuuhun, Kuusankoskelle ja Säynätsalolle. Näitä halleja tai ratoja ei kuitenkaan voida pitää suomalaisen keilailun alkuna. 1920-luvulla halleja alettiin purkamaan, mutta samaan aikaan päättänsä nosti nykyaikainen kymppikeilailu. (Sulkava 2013, 13-15.)

Suomeen ensimmäinen amerikkalaismallinen rata rakennettiin Nikolajeffin taloon 1913, Salomonkatu 3:een. Rata tuhoutui kuitenkin nopeasti maailmansodassa. Kaisaniemessä kegelistä innostunut Lauri Wirtanen lähti ajamaan hanketta, että Suomeen pitäisi saada oma 10-keilailun pelipaikka. Suomalaisen keilailun syntymäpäivänä voidaan pitää 27.1.1924, kun Systeman Urheilupalatsiksi kutsuttu paikka avasi ovensa Liisankadulla. Hallin neljä rataa avattiin juhlallisoin menoin ruotsalaisvieraiden kanssa. Myöhemmin ruotsalaiskeilaajat tulivat antamaan oppia suomalaisille keilaajille. Pian halli kävi jo pieneksi ja hallin vieressä olleet ampuradat saivat väistyä uusien keilaratojen alta. Lopulta Liisankadulla oli jopa 12 keilarataa 300 harrastajalle. Tästä lähti suomalaisen keilailun tarina. (Sulkava 2013, 15-18.)

3.2 Keilailuvälineistön kehittyminen

Jo kegelin aikaan radat olivat puuta, pääosin vaahteraa tai pyökkiä. Koska puuaines ei kestänyt, tarvittiin suoja-aineita. 1940-luvulla ratoja aloitettiin lakata ja päälle levitettiin öljyä. Aineet olivat hyvin tulenarkoja ja radoille syntyneet tulipallot pakottivat uusien pintamateriaalien kehittämiseen. Vuonna 1975 tuli tieto uudesta laminaattimateriaalista, mutta sen virallistamista jouduttiin odottamaan vuosia. (Sulkava 2013, 8-9.)

Myös pelin alussa pallot olivat puuta, tarkemmin Lignum vitaeta, jota löytyi vain tropiikin guajacum-kasvista. Pallo oli kallis ja kova, mutta myös helposti särkyvä. Ensimmäiset kovakumipallot valmistuivat vuonna 1905. Välissä oli kuitenkin käytetty 24 paunaista, eli noin 10,9kg painavaa dodo-palloa, jonka hallinta oli hyvin hankalaa, koska pallossa oli liitetty yhteen kaksi eripainoista pallon puolikasta. Myöhemmin vuonna 1913 ABC kielsi

dodon käytön ja pallojen enimmäispainoksi määriteltiin 16 paunaa, eli 7,25kg. Pallossa painon tuli olla myös tasapainossa kaikkiin suuntiin. 1970-luvun alussa ammattilaiskeilaja Don McCune nousi parrasvaloihin yllättävän menestyksensä ansiosta. Kun tilannetta lähetettiin tutkimaan, selvisi että McCune pehmentää pallon pintaa aineella, joka sai pallon tarraamaan tiukasti rataa. Muovipalloja kasteltiin metyylietyyliketoni-nesteeseen ja tulokset nousivat räjähdysmäisesti. Mieskeilajien ammattilaisliitto PBA määräsikin hyvin nopeasti pallon pinnan kovuudeksi vähintään 75 ja myöhemmin 72 dunometriä. (Sulkava 2013, 8-9.)

Aluksi keiloja nosteltiin käsin, työ oli varsin rakasta ja siitä aiheutui terveyshaittoja. Tästä syystä hallit olivat auki vain iltaisin ja viikonloppuisin, jotta voitiin käyttää aikuista työvoimaa, mutta tämä johti keilailun suosion hiipumiseen. Pitkän ja kalliin kehitystyön tuloksena, maailmansodan jälkeen 1946 esiteltiin ensimmäiset automaattisen keilojen pystytyskoneet ABC:n toimistoa vastapäätä olevassa tallissa. Näiden kaupallinen valmistus alkoi kuitenkin vasta vuonna 1951. Lopulta keilahalleista tuli oleskelu- ja ajanviettopaikkoja, joissa oli hienoja ravintoloita sekä saleja. Myös yliastumisen seuraamiseen oli tarvittu ihmisvoimaa, mutta tätäkin varten kehitettiin ensimmäinen valvontalaite jo vuonna 1937, mutta tämäkin virallistettiin vasta vuonna 1951. (Sulkava 2013, 9-10.)

Aloittelijalle pisteiden laskeminen tuotti haasteita. Automaattinostinten kanssa samaan aikaan ensimmäisen automaattinostimen rakentanut Amerikan Machine and Foundry Company kehitteli myös automaattista pistelaskinta. Vuonna 1946 samassa autotallissa julkaistu laite ei saanut heti suopeaa vastaanottoa. Ensimmäinen kunnollinen yritys laiteiden käyttöön oli 1960-luvun puolivälissä, mutta yrittäjien rahat olivat vähissä ja luotto laitteeseen vähäistä. Lopulta vasta vuonna 1976 markkinoille saatiin laite, jonka luotettavuuteen uskottiin tietokonetekniikan kehittyessä. (Sulkava 2013, 10.)

3.3 Suomalaisen keilailun nykytilanne ja tulevaisuus

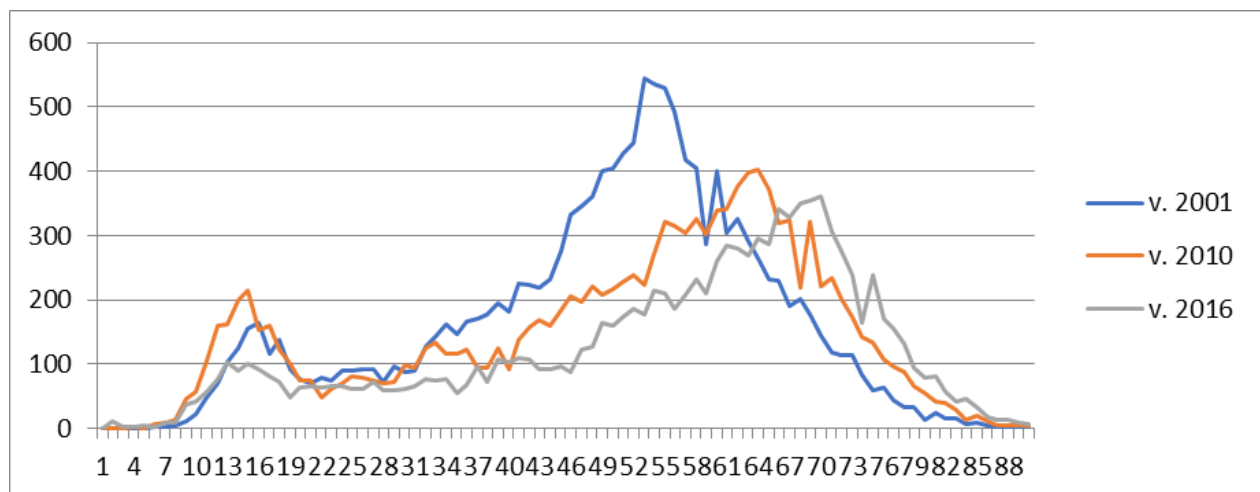
Keilailu on yleistynyt Suomessa hohto- eli viihdekeilailun lisääntyttyä 1990-luvun lopulta lähtien. TNS Gallup Oy toteutti keväällä 2006 kyselyn, jonka mukaan miljoona suomalaista oli käynyt keilaamassa edellisen vuoden aikana. Lähes 25 000 vastaajaa ilmoitti keilaavansa viikoittain. (Suomen Keilailuliitto ry & Opetusministeriö & Rakennustieto Oy 2011, 8.)

Keilailun suosio perustuu sen moneen eri tekijään. Laji sopii kaikille, eikä siinä vaadita tietynlaista ruumiinrakennetta. Laji ei katso ikää, joten esimerkiksi koko perhe voi mennä yhdessä keilaamaan. Lisäksi lajin kokeilu ei vaadi erityisjärjestelyitä, vaan välineet löytyvät

halleilta. Keilailu on hyvin sosiaalista ja tästä johtuen yhä enemmän eri työyhteisöt sekä kaveri- ja seuraporukat ovat ajautuneet lajin pariin. Myös ikäihmisille laji lisää paljon sosiaalista kanssakäymistä ja tyydyttää liikunnantarvetta. Keilailussa on myös ennaltaehkäisevää kansanterveydellisiä ominaisuuksia. Laji sopii erityisryhmille ja suurimmaksi osaksi halleista löytyy hyvin pyörätuolilla liikkumista helpottavia rampeja, sekä apuvälineitä pallon radalle saattamiseksi. (Suomen Keilailuliitto ry ym. 2011, 8.)

Suomessa keilailun rekisteröityjä lajin harrastajia oli 5.1.2018 yhteensä 10 079. He jakautuvat ikäryhmittäin seuraavalla tavalla. Junioreita oli 595 keilaajaa ja nuoria yhteensä 250 keilaajaa. Näissä sarjoissa yhteensä poikia oli 626 ja tyttöjä 219. Alle 23-vuotiaita harrastajia on siis alle 9 prosenttia koko harrastajakunnasta. Senioreita, eli 50-60-vuotiaita harrastajia oli yhteensä 1719 ja veteraaneja 5585. Loput 1930 keilaajaa ovat yleisessä sarjassa, eli 23-50 ikävuoden välissä. Kaikissa sarjoissa miesharrastajia oli vähintäänkin tuplasti naisia enemmän. (Suomen Keilailuliitto 2018.)

Luvut sekä alta löytyvä grafiikka aikaisemmilta vuosilta kertovat karua kieltään. Veteraanien osuus on kaksikertaistunut viimeisen 15 vuoden aikana. Heidän osuutensa koko harrastajakunnasta on jo yli puolet. Yleinen ajatus on, että veteraaneja tulee ja menee, mutta todellisuudessa asia ole aivan näin. Jäsenmäärä suurimmassa ikäluokassa, 54-vuotiaat, vuonna 2001 oli 544 jäsentä. Vuonna 2010 suurin ikäluokka oli 65-vuotiaat, 403 jäsenellä. Ketään ei varmaan yllätä, että vuonna 2016 suurin ikä luokka oli 70-vuotiaat ja heidän määränsä oli 342 keilaajaa. Näin ollen viimeisten reilun 15 vuoden aikana huippuikäluokka on tippunut lähes 40 prosentilla. (Styrman 5/2017, 12.)

Kuva 1. Suomalaisen keilailun ikäjakauma vuosina 2001, 2010 sekä 2016. Alalaidassa olevat luvut kuvaavat ikävuosia. (Styrman 5/2017, 13.)

Tällainen kehitys tarkoittaa, että muutaman vuoden päästä puuttuu täysin yksi ikäluokka. Jäsenmäärä on tippunut kenties 8 000 jäseneseen ja mitä se tarkoittaa liiton tuloissa? Keino olisi lähteä kehittämään tuotteita, palveluita ja kilpailumuotoja ihan tavallisille harrastajille, erityisesti nuorille sekä veteraaneille, ei huippukeilailijoille. Kuvassa 1 hyvin kuvaavaa on nuorten osuus. Kun aikuisikään tullaan, määrät laskevat todella paljon. (Styrman 5/2017, 12.)

Keilailusta muodostuva kuva, niin lasten kuin aikuistenkin silmissä, pohjautuu hyvin paljon vapaa-ajan keilailumuotoon. Kilpakeilailu ja hohtokeilailu ovat täysin eri asioita. Hohtokeilailu on tuonut lajia tutuksi, mutta myös luonut mielikuvan, joka ei palvele kilpakeilailua. Tästä painolastista irti pääseminen vaatii kovasti markkinointityötä, sekä tietynlaista imagon pesua. Tällä hetkellä kuitenkin näyttää, että Suomen Keilailuliitossa ongelmaa on tartuttu toden teolla. (Styrman 5/2017, 13.)

Suomalaisen keilailun kattojärjestö on Suomen Keilailuliitto. Liitto on Suomen Liikunnan ja Urheilun sekä Suomen Olympiakomitean jäsen. Liitto toimii myös kansainvälistä keilailua johtavan World Tenpin Bowling Federationin (WTBA) sekä Euroopan jaoston European Tenpin Bowling Federationin (ETBF) alaisuudessa. 2000-luvun alussa suomalainen keilailunvalmennusjärjestelmä sekä koulutusmateriaali uudistettiin perusteellisesti. EBTF on antanut tästä SKL:lle tunnustusta ja pyytänyt materiaalit käyttöönsä omassa koulutuksessaan. Suomalainen valmennusjärjestelmä on maailman huippua. (Suomen Keilailuliitto ry ym. 2011, 9.)

Kuva 2. Suomen Keilailuliiton toimintamalli. Tämän mallin mukaisesti toimittiin vuoden 2017 lopussa (Suomen Keilailuliiton valmennusmateriaali)

Suomen Keilailuliittoa on lähdetty uudistamaan kovasti viimeisen vuoden aikana. (Jussila 1/2017, 2.) Suomalaisen keilailun organisaatiomallia on pidetty hyvin kankeana. Organisaatio on kuvattu kuvassa 2. Olemassa olevan liittohallituksen alas ajamista on avattu keskustelua jo useampia kertoja. Vuoden 2017 alusta perustettu uusi hallitus puheenjohtaja Perttu Jussilan johdolla ei kuitenkaan vielä toistaiseksi ole saanut muutosta asiaan, mutta kova uudistuksien aika liitossa on tällä hetkellä käynnissä. (Jussila 2/2017, 2.)

Suomen Keilailuliitosta saadun erillisen exel-taulukon mukaan, Suomi on saalistanut vuodesta 1954 lähtien yhteensä 599 arvokilpailumitalia. Näistä aikuiset ovat tuoneet 356 kappaletta. Mitaleista 46 on aikaisemmin keilatuista maailman- sekä Eurooppa cupeista, loput MM, - EM- sekä PM-kilpailuista. Loput 243 mitalia ovat nuorten sekä junioreiden EM- sekä PM-kilpailuista. (Suomen Keilailuliitto.)

Suomi oli MM-kilpailuiden mitalitaulukossa pitkään kolmen parhaan joukossa yhdessä USA:n ja Ruotsin kanssa. Viime vuosina Korea on tehnyt todella vakuuttavan nousun ja kiilannut kolmannelle sijalle. Suomi pitää tällä hetkellä neljättä sijaa, 15 kulta-, 22 hopea- ja 19 pronssimitalillaan. USA on edelleen ehdottomasti MM-kilpailuiden kärkimaa ja on kerännyt vuosien saatossa yhteensä 53 kulta-, 47 hopea- ja 44 pronssimitalia. Mitalisaa- listaan huolimatta keilailu on Suomessa hyvin marginaalilaji eikä se ole saavuttanut lainkaan menestyksensä arvoista medianäkyvyyttä. (Lankinen 4/2017, 36.)

Suomi edelleen hallitsee Ruotsin kanssa EM-kilpailuita ja varsinkin joukkuekilpailuita. Molemmilla mailla on laaja taso, toisin kuin muilla mailla on vain yksittäisiä hyviä keilaajia. EM-mitalitaulukossa Suomi on toisena EM-mitalein: 43 kultaista, 35 hopeista ja 31 pronssista mitalia. Kärkipaikkaa pitää Ruotsi, jolla on 55 kulta, 44 hopeaa ja 50 pronssia. (Lankinen 4/2017, 36.)

Yhtenä suomalaisen keilailun huippuhetkistä voidaan pitää miesten maajoukkuetta 2000-luvussa valmentaneen Sami Luodon mielestä vuoden 2005 MM-kilpailuita, jolloin Suomi tyhjensi mitalipöydän täysin. Suomi voitti kaikki kuusi MM-kulta ja henkilökohtaisissa all events sekä masters pelimuodoissa kotiin tuotiin kolmoisvoitot. Vahvuutena Suomella 2000-luvun alussa oli 10-12 miehen kokenut ryhmä, jotka olivat loistavia yksilökeilaajia, mutta he pystyivät luomaan hienon joukkuehengen. Porukassa autettiin, mutta myös palautettiin tarvittaessa maan pinnalle. (Lankinen 4/2017, 36.)

Suomalaisen naiskeilailun hienoja hetkiä koettiin 1990-luvun loppupuolella, jolloin naisia valmensi Jari Kylmänen. Hänen mukaansa tuohon aikaan suomalaisen naiskeilailun vahvuus ovat olleet hyvin harjoitelleet ja motivoituneet keilaajat, mutta myös hyvä joukkue-

henki. Suomi oli tuohon aikaan teknisesti ja henkisesti aivan kärkikaartia. Tuolloin myös heitettiin paljon kilpailuita sekä sisäinen kilpailu oli kovaa, mutta rehellistä. (Lankinen 4/2017, 37.)

Jotta Suomi pärjäisi tulevaisuudessa Koreasta, Malesiasta, Singaporesta sekä Filippiineiltä tulevia ammattilaisia vastaan, tulisi entisen päävalmentaja Luodon mielestä tulevaisuudessa panostaa nuoriin keilaajiin, joiden tulee kiertää paljon kisoja suomalaishuippujen kanssa. Vaikka Suomessa ei samalaisia resursseja olekaan kuin suuremmilla mailla, laadukkaan valmennuksen sekä tuen ansiosta Suomella on mahdollisuus pärjätä myös tulevaisuudessa. (Lankinen 4/2017, 36-37.)

Viimeiset vuoden miesten maajoukkueen valmentajana toiminut Sami Konsteri painottaa, keilaajien omaa vastuuta ja urheilijakeskeistä valmennusta. Valmennustyötä on Suomessa paljon selkeytetty, mutta samalla urheilijoille on aloitettu tuomaan tietoa suoraan, kuin hopealautasella, jonka eteen ei ole tarvinnut ponnistella. Pelaajilla on itsellään vastuu lisätä tietotaitoa, harjoitella määrätietoisesti ja laittaa itsestään kaikkensa likoon. Jos tuloksien eteen ei tarvitse itse tehdä työtä, se heikentää mahdollisesti pitkän uran rakentumista. (Lankinen 4/2017, 37.)

Konsterin mielestä tällä hetkellä Suomen olosuhteet ja pelitavat poikkeavat jonkin verran muusta maailmasta, joten kansanvälinen kokemus on hankittava maailmalla kilpailuita kiertäen. Mikäli Suomessa halutaan pysyä mitalikannassa, pitää toiminnan mennä ammattimaisempaan suuntaan, mikä tarkoittaisi valmentajien ja pelaajien yhteistyön lisäämistä. Suomalaisen keilailun kärki on edelleen terävä, mutta se menestys lepää vain muutaman huippukeilaajan harteilla. (Lankinen 4/2017, 37.)

3.4 Keilailun tilanne maailmalla

Suomalaisessa urheilussa ja keilailussa pitäisi todellakin tapahtua selkeää uudistusta, jotta pysyttäisiin Malesian ja Singaporen kehityksen mukana. Vuoden 2018 Ballmaster Openissa molempien maiden valmentajat kertoivat, kuinka Malesian 11 ja Singaporen 7 keilaajaa elävät täysin ammattilaisen elämää. Molemmissa maissa urheiluministeriö maksaa keilaajille palkkaa noin 1000-2000 euroa kuukaudessa. Lisäksi heidän viikkoja kestävät ulkomaan matkansa, jopa kahdeksan kertaa vuodessa, ovat valtion kustantamia. Palkan eteen urheilijat ovat velvollisia harjoittelemaan 2-2,5 tuntia päivässä ja käymään kolme viikossa salilla. Lisäksi heille kustannetaan niin keilaamiseen kuin fyysiseen harjoitteluun tarvittavat olosuhteet. Malesiassa jokainen urheilija saa vuotta kohden 2500 dollarin suuruisen avustuksen välinehankintoja eli lähinnä palloja varten. (Korpi 1/2018, 40)

Keilailun maailman liiton, eli World Bowlingin tila on herättänyt suurta keskustelua keilajien keskuudessa. Mihin suuntaan lajia ollaan oikeasti viemässä? On jopa puhuttu, että keilailussa on maailmalla nähtävissä korruptiota. MM-kilpailuista kilpailujärjestäjän pitää tällä hetkellä maksaa jopa yli 100 000 dollarin järjestämisoikeusmaksu. Näin ollen Euroopassa ei ole näköpiirissä MM-kilpailuita. Viime vuosina kilpailuiden maksut on hoidettu lähinnä öljystä tai kasinotuotoista saaduilla rahoilla. Myös tasa-arvo on ollut hieman huonossa lajin parissa, kun osalla maista ei ole mahdollista saada viisumia kilpailuita järjestäviin maihin. Tämä toiminta ei tue yhdenvertaisuutta lajin parissa. (Jussila 5/2017, 2)

3.5 Suomalaisen keilahallibisneksen tilanne

Nykypäivänä kilpakeilailulla toimeen tulevia halleja ei olemassakaan, vaan merkitykselliseen osaan on noussut organisoimaton vapaa-ajan keilailu. Viimeisien vuosikymmenien saatossa Suomeen on rakennettu useita keilahalleja, joissa ei ole lainkaan kilpailutoimintaa. Niiden toiminta perustuu täysin hohtokeilailuun. Keilahallien rakentamisessa ei ole eroa, koska sekä vapaa-ajan ja kilpakeilahallit rakennetaan samojen määräyksien mukaisesti. Valtaosa Suomen keilahalleista palvelee molempia asiakasryhmiä. Molempien ryhmien palveleminen takaa hallissa mahdollisimman korkean käyttöasteen. (Suomen Keilailuliitto ry ym. 2011, 9.)

Suomen Keilailuliiton toteuttaman käyttötaloussuunnitelman mukaan pieneksi halliksi luokitellaan 8 radan halli ja suureksi halliksi 12 radan halli. Siinä onko halli pääkaupunkiseudulla vai sen ulkopuolella, sekä minkä ikäinen halli on, on hyvin suuri merkitys hallin tuotossa. Suunnitelman mukaan pienen sekä uuden hallin tuotot ulkopaikkakunnilla tulevat seuraavin prosenttein: ratatuotot/vakiovuorot 15%, viihdekeilailu 40%, kenkävuokrat 0%, kahvion vuokra/tuotto 20%, muiden tilojen vuokra (esim.kuntosali) 20% ja muut satunnaiset tulot 5%. Kulut puolestaan jakautuvat seuraavanlaisesti: materiaalit ja palvelut 25%, henkilöstökulut 15%, liiketoiminnan muut kulut 5%, toimitilakulut 10% sekä mainonta ja myynnin edistäminen 5%. (Suomen Keilailuliitto ry ym. 2011, 28.) Suurimmat menot ovat henkilöstökulut, vuotuiset energiakulut sekä yleiset huolto ja kunnossapidon kulut. Suurin kuluerä ovat pääomakulut, mutta heti sen jälkeen henkilöstökulut, joten on tärkeää optimoida organisaation tarve. Tärkeää hallille on liiketoimintasuunnitelman luominen, jotta tulopuolta on helpompi hallinnoida. Yleensä suurimmat virheet ovat tulleet liian suurissa kävijälukujen arvioissa. (Suomen Keilailuliitto ry ym. 2011, 28.)

4 Työelämän kehittämistyön tarkoitus

Projektin tavoitteena oli laatia suunnitelma, jonka avulla Vierumäen keilahallin toimintaa lähdetään kehittämään. Keilahalli jo alueelta löytyi, joten tämä olemassa oleva resurssi tulisi saada mahdollisimman hyvään hyötykäyttöön ja nostettua hallin käyttöastetta. Lisäksi keilaaajilla olisi tarve saada valmennuskeskus lähemmäs pääkaupunkiseutua. Projektin ensisijainen tavoite oli totta kai keilahallin kehittäminen, mutta myös keilailuvalmennuksen aloittaminen Vierumäellä.

Suunnitelma toimii apuvälineenä sille, minkälaista valmennusta Vierumäen kannattaisi lähteä tarjoamaan. Tavoitteena oli lähteä kehittämään keilahalliin valmennustoimintaa, joka palvelisi yksittäisiä lajin harrastajia sekä seuroja. Laitehankintojen kautta Vierumäelle voitaisiin rakentaa huippuolosuhde myös huippukeilaaajille.

Tällä hetkellä suomalaisen keilailun valmennuskeskus toimii Kuortaneen urheiluopistolla. Tämän projektin aikana myös selvisi, että Suomen Keilailuliitto on rakentamassa toista valmennuskeskusta Tampereelle.

Projektin pohjana oli koota tietoa Kuortaneen valmennuskeskuksen mallista sekä kansainvälisestä tarjonnasta. Tärkeää oli saada tietoon, minkälaisia vaatimuksia Suomen Keilailuliitolla on valmennuskeskukselle ja totta kai, mitä lajin harrastajat ajattelevat valmennuksen tarpeellisuudesta.

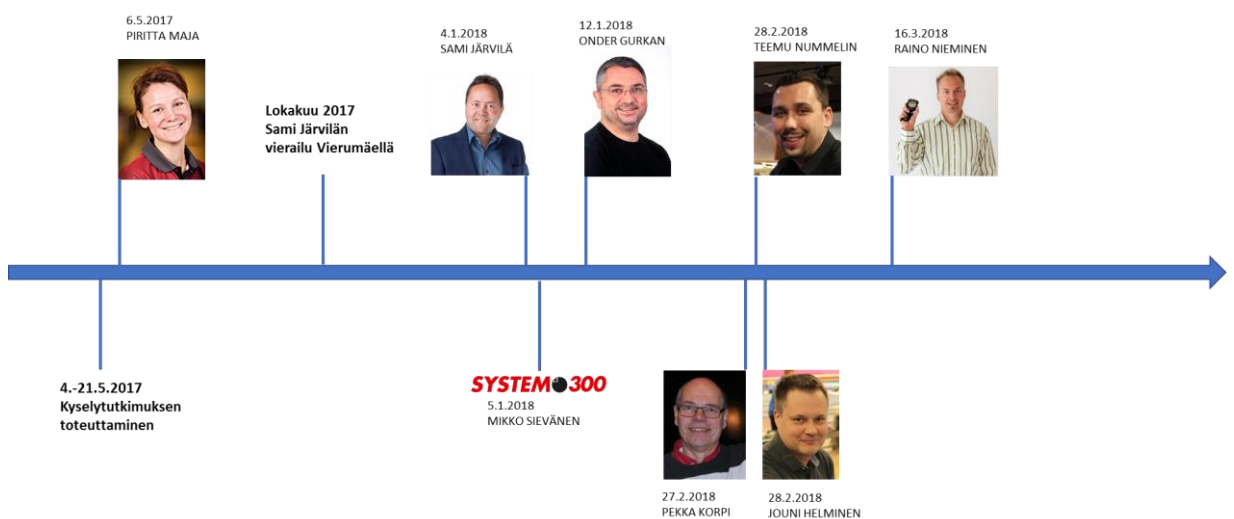
Haastatteluiden avulla koottiin tietoa nykyisin käytössä olevista Vierumäen toimintatavoista, sekä keilailuolosuhteista. Haastattelut toivat myös arvokasta tietoa, mihin suuntaan keilailua Vierumäellä sekä olemassa olevaa tilaa kannattaisi lähetä kehittämään.

5 Työelämän kehittämistyön vaiheet

Työ käynnistyi syksyllä 2016 ja projekti saatiin päätökseen keväällä 2018. Projektin aikana kävi selväksi, että Suomen Urheiluopistolla on intressejä keilahallin kehittämiseen. Saamien tietojen mukaan aiheesta on keskusteltu Suomen Urheiluopiston hallituksen kokouksessa.

Opiston myyntipalvelun toimesta kutsuttiin Vierumäelle vierailulle Suomen Keilailuliiton toiminnanjohtaja Sami Järvilä sekä puheenjohtaja Perttu Jussila. Jussila kuitenkin estyi saapumasta paikalle, mutta Järvilä vieraili Vierumäellä lokakuussa 2017. Tapaamisen osallistuivat myyntipalveluista Seppo Pankka ja valmennuskeskukselta Ismo Hämäläinen sekä projektia työstänyt Hannele Impola.

System-300 toimitusjohtajan vieraili Vierumäellä tammikuun 2018 alussa, jolloin myös työn haastattelu toteutettiin. Tähän vierailuun osallistuivat jälleen Pankka, Hämäläinen sekä Impola, mutta lisäksi myös Vierumäki Country Clubin yöravintolapäällikkö Teemu Nummelin, jonka vastuulla hotellin alakerran toiminta on. Kuvassa 3 on pyritty selkeyttämään projektin vaiheita.

Kuva 3. Projektin eteneminen sekä vaiheet

5.1 Suunnitteluvaihe

Projektia suunnitellessa, työn tarpeellisuus oli ehdottoman tärkeässä osassa aihetta valittaessa. Projektin suunnittelu ja aikatauluttaminen alkoi syksyllä 2016. Tällöin kartoitettiin Suomen Urheiluopiston sekä Vierumäki yhtiöiden osalta resursseja sekä toimintaympäristöä. Keilaajille tehtiin kenttätutkimusta yleisestä asenteesta Vierumäellä toimivalle valmennuskeskukselle. Keilaajien parissa projekti sai hyvin positiivisen vastaanoton. Kaikille

keilaaajille tehtiin projekti heti näkyväksi, esimerkiksi Kuortaneen urheiluopistolla valmennustoimintaa pyörittävillä henkilöillä oli alustasta asti tiedossa, että tällaista projektia suunnitellaan. Alusta asti oli hyvät suuntaviivat minkä mukaan projektia lähdetäisiin vieämään eteenpäin.

5.2 Tutkimus keilailuvalmennuksen tarpeesta Suomessa

Keväällä 2017, tarkemmin 4.-21.5.2017, toteutettiin kysely keilailun harrastajille, jonka tarkoituksena oli kartoittaa, minkälaiselle valmennukselle Suomessa olisi heidän mielestä tarvetta ja minkälaista keilailuvalmennusta olisi hyvä lähteä tarjoamaan. Tutkimuksella pyrittiin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin.

1. Ovatko harrastajat tyytyväisiä saamiinsa valmennuspalveluihin?
2. Onko keilaaajilla tarvetta valmennuspalveluille?
3. Minkälaiselle valmennukselle olisi tarvetta?

5.2.1 Tutkimuksen toteutus ja vaiheet

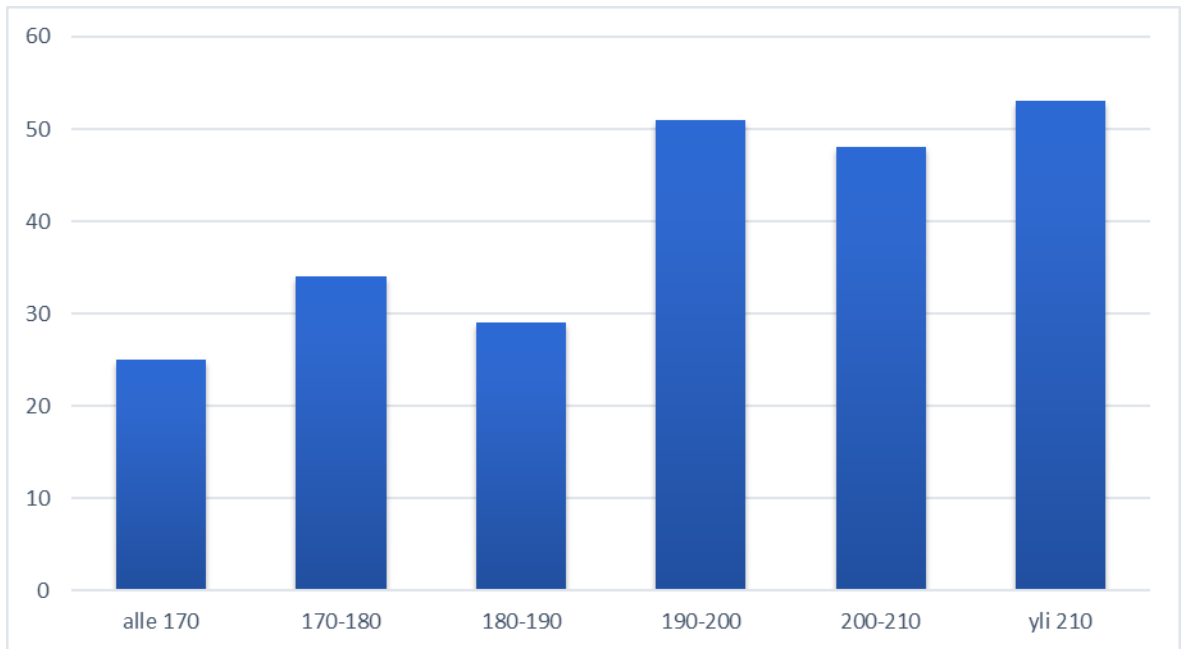
Tutkimus toteutettiin Webropol-palvelun avulla sähköisenä kyselynä. Kyselyn linkkiä jaettiin tekijän omien sosiaalisten medioiden lisäksi keilaaajille Suomen Keilailuliiton nettisivustolla.

Tutkimuksessa oli 15 kysymystä, joissa käytettiin vakiokysymyksien lisäksi valinta-, monivalinta- sekä avoimia vastauskenttiä. Lisäksi käytettiin arviointiasteikkoa. Asteikolla vastausvaihdot olivat; 1=ei olleenkaan tärkeä ja 5= erittäin tärkeä, tai 1= en ole ollut lainkaan tyytyväinen ja 5=olen ollut täysin tyytyväinen. Tutkimus toteutettiin keväällä 2017 ja vastauksia työstettiin syksyllä 2017. Viimeiset vaiheet ja analysoinnit tuloksista tehtiin projektin koostamisen loppuvaiheessa, maaliskuussa 2018.

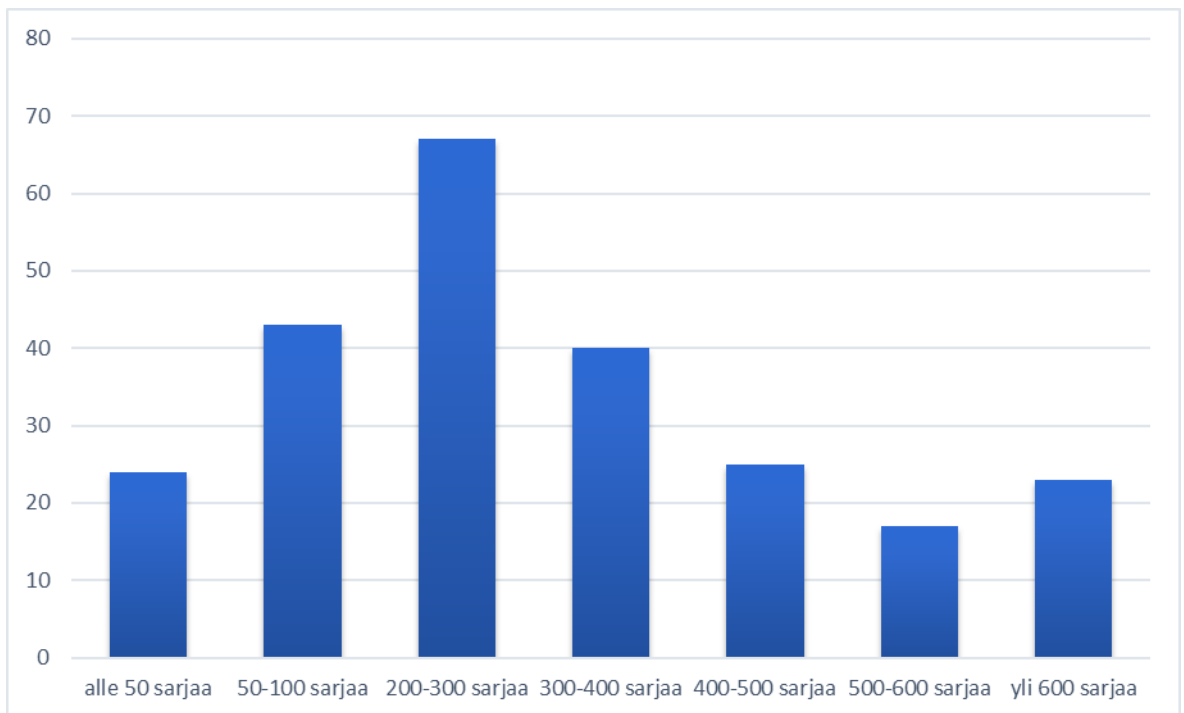
5.2.2 Tutkimustulokset

Kyselyyn vastasi 240 henkilöä. Vastaaajista 79,6% (191 henkilöä) oli miehiä ja 20,4% (49 henkilöä) naisia. Kyselyyn vastanneista alle 18-vuotiaita oli 4,7%, 18-30-vuotiaita oli 19,6%, 30-50-vuotiaita 37,1% ja yli 50-vuotiaita 39,2%.

Kaaviossa 1 on kuvattu keilaaajien kilpailutasoa. Keilaaajat on jaettu D, C, B, A ja korkeimpaan M-luokkaan, joihin perustuen keskiarvorajat on suunniteltu. Mitä korkeampi keskiarvo on, sitä kovemmallalla tasolla keilaaaja harrastaa lajia. Kaikista vastanneista yli puolella (63,4 %) oli keskiarvo yli 200 pistettä, joka kertoo jo varsin kovasta suoritustasosta.

Kaavio 1. Kyselyyn vastanneiden kilpailutaso

Kaavio 2. Kyselyyn vastanneiden kilpailumäärät

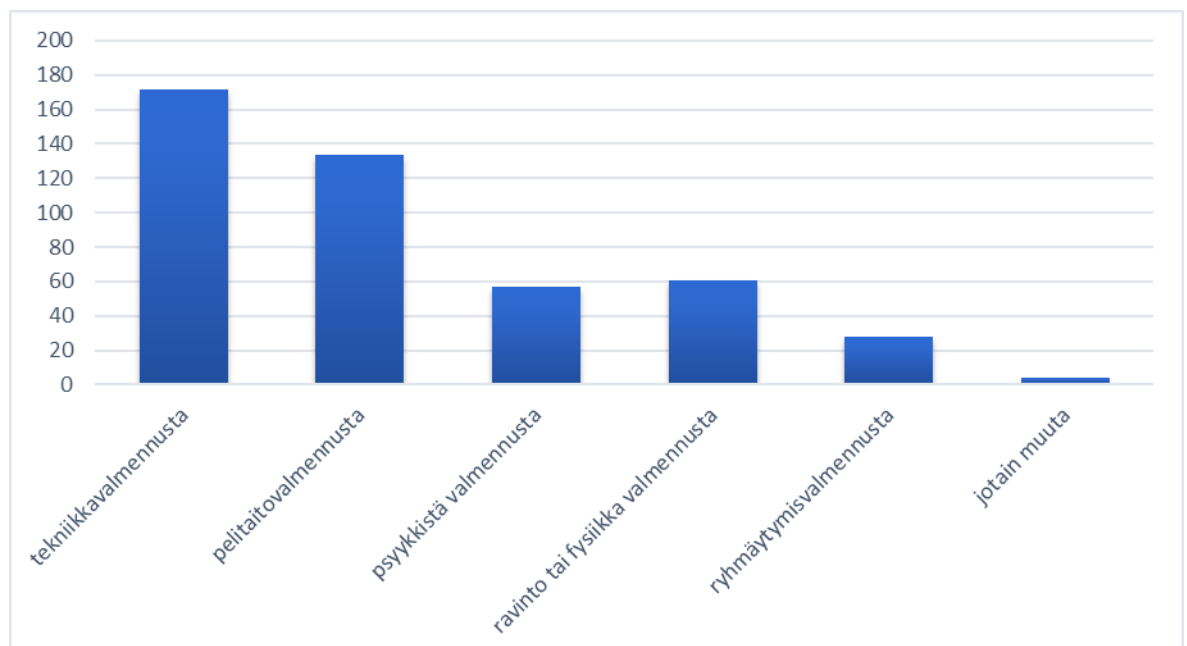
Kaaviossa 2 kuvataan kyselyyn vastanneiden kilpailuaktiivisuutta. Selkeästi suurin vastausprosentti oli kohdassa 200-300 sarjaa, mutta tämä voi johtua myös suunnitteluvaiheessa tapahtuneesta virheestä. Asteikoista jäi pois vastausvaihtoehto 100-200. Kaikista vastanneista 67 henkilöä kertoi keilaavansa 200-300 kilpailusarjaa, joka noin 35-50 kilpailua kauden aikana. Tulos kertoo, että kyselyyn vastanneet harrastajat ovat varsin innokkaita lajin harrastajia.

Kysyttäessä kuinka tärkeänä vastaajat pitivät keilailuvalmennuksen tarjontaa, käytössä oli asteikko 1-5, 1= ei ollenkaan tärkeää, 5= erittäin tärkeää. Keskiarvo vastaajien kesken oli 4,38, joten keilailuvalmennuksen saatavuutta pidettiin hyvin tärkeänä.

49,2% vastaajista oli käyttänyt yksityisiä valmennuspalveluita. Kuortaneen valmennuskeskuksen palveluita oli käyttänyt 34,6% ja Suomen Keilailuliiton valmennustoiminnassa oli ollut mukana 29,6% vastaajista. Tämä tarkoittaa, että joka kolmas vastanneista oli maajoukkuekeilaaaja, tai jossain maajoukkueiden alaisessa toiminnassa mukana. Puolestaan 25,8% ei ollut käyttänyt minkäänlaisia valmennuspalveluita.

Suurin osa vastaajista, eli 76% oli käyttänyt valmennuspalveluita yksin. 37,7% oli käyttänyt palveluita seuransa kanssa, jonkin muun ryhmän kanssa 20,6 ja vain 7,6% yhdessä perheenjäsentensä kanssa. Jonkin muun ryhmän kanssa kohtaan oli listattu mm. työporukan kanssa, toisen harrastajan kanssa sekä liiton järjestämät yhteiskoulutukset.

Kysyttäessä milloin valmennuspalveluiden käyttö on aloitettu, oli huomattavissa Kuortaneen urheiluopistolle perustetun valmennuskeskuksen vaikutus. Valmennuspalveluiden käyttö oli huomattavasti noussut vuoden 2005 jälkeen, keskuksen perustamisen jälkeen.

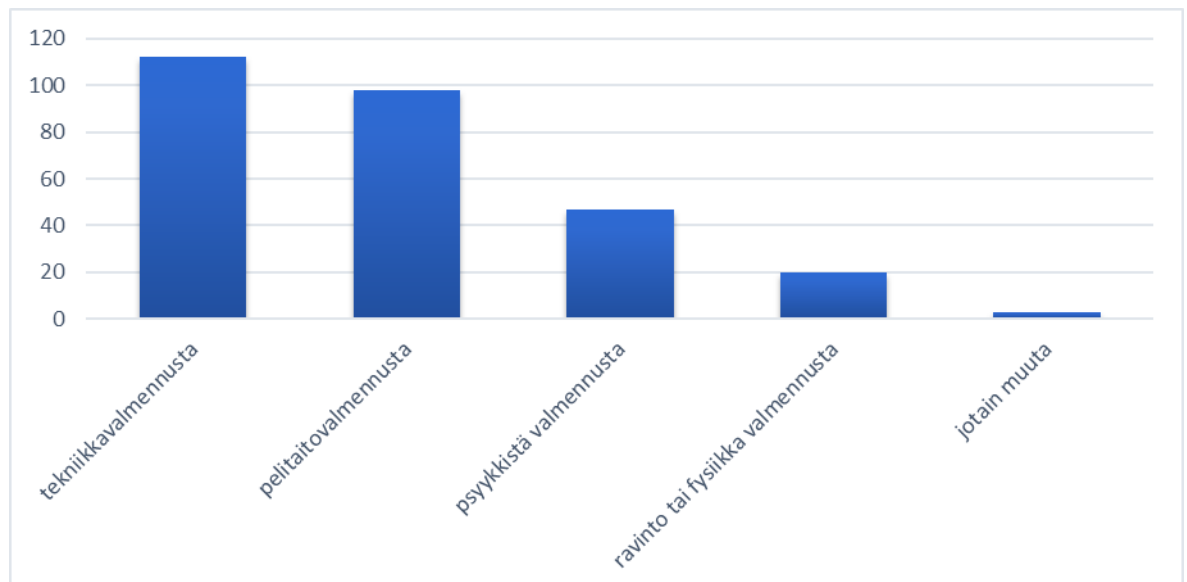
Kaavio 3. Aikaisemmin saatu valmennus

Kaaviossa 3 kuvataan, minkälaisista valmennuksista vastaajat ovat aikaisemmin saaneet. Tähän oli mahdollista valita monta eri vaihtoehtoa. Lähes jokainen, eli 97,2% oli saanut tekniikkavalmennusta. Toiseksi eniten vastanneet olivat saaneet pelitaitovalmennusta, joka prosenttiosuus oli 75,7%. Näistä huomattavasti kauemmas jäivät ravintoon tai fysiikkaan liittyvä valmennus 34,5% ja psykkinen valmennus 32,2%. 15,8% oli saanut valmennusta

ryhmytymiseen ja neljä vastaajaa 177 henkilöstä, eli 2,3% oli saanut valmennusta johonkin muuhun. Johonkin muuhun saatuun valmennukseen oli mm. listattu koulutus ja yleinen valmennus.

Ensimmäinen tutkimuksesta hakemamme vastaus oli tyytyväisyys olemassa olevaan valmennukseen. Kysyttäessä asteikolla 1-5, osallistujat olivat olleet hyvin tyytyväisiä saamiinsa valmennuspalveluihin. Vastausten keskiarvo oli tasan 4. Kaikista 178 vastaajasta, 91 henkilöä antoi arvosanaksi 4 ja 53 henkilöä täydellisen 5 arvosanan.

Toisena tutkimus kysymyksistä halusimme tietää, onko vastaajien mielestä tarvetta keilailuvalmennukselle Suomessa. Vastaajista 136 henkilöä, eli 56,7% oli sitä mieltä, että he ovat henkilökohtaisesti valmennuspalveluiden tarpeessa. Puolestaan 104 henkilöä eli 43,3% oli sitä mieltä, etteivät he tarvitse tällä hetkellä valmennusta lainkaan. Lajin harrastajakunta vaikuttaa varsin kahtiajakautuneelta.

Kaavio 4. Minkälaiselle valmennukselle vastaajien mielestä olisi tarvetta

Kolmanneksi halusimme tietää, minkälaiselle valmennukselle vastaajien mielestä olisi tarvetta. Henkilökohtaisesti suurin tarve on tällä hetkellä tekniikkavalmennuksella, jota ilmoitti tarvitsevänsä 82,4%. Kysymyksessä oli jälleen mahdollista valita useampi vaihtoehto ja pelivalmennus jäi vain noin 10% päähän eli 72,1 prosenttiin. Psykykkistä valmennusta kertoi tarvitsevänsä 34,6% ja 14,7% kertoi tarpeensa ravintoon tai fysiikkaan liittyvään valmennukseen. Jotain muuta valmennusta kertoi tarvitsevänsä 2,2% vastanneista.

Yli puolet, eli 63,9% vastanneista oli sitä mieltä, että heidän seurallaan olisi kiinnostusta käyttää jonkinlaisia valmennuspalveluita. Loput uskoivat, ettei tarvetta ole ollenkaan. Suurin tarve vastanneiden mukaan seuroissa on pelitaitovalmennukselle, jota kaipasi 87,5%

vastanneista. Tekniikkavalmennuksen tarvetta oli 75,5% mielestä. 33,3% vastaajista kaipasi seuraansa psyykkistä valmennusta, 21,8% ryhmäytymisvalmennusta, 20,4% ravintoon tai fysiikkaan liittyvä valmennusta ja 3,7% jotain muuta valmennusta. Avoimessa vastauskohdassa toivottiin valmennusta radanlukuun ja öljyn käyttäytymiseen kilpailutilanteissa. Toinen mainittu osa-alue oli välinetietous, pallon pinnan merkitys sekä apuvälineiden käyttäminen; rannetuet ja liukupohjat.

Lopuksi käytössä oli vapaa sana, johon vastaajat saattoivat laittaa ajatuksia tai tuntemuksiaan suomalaisesta keilailuvalmennuksesta. Palautteissa painotettiin paljon pelitaitojen sekä psyykkisen valmennuksen merkitystä. Lajin aloittaville pitäisi olla heti valmennusta tarjolla, varsinkin junioreille, jotta mielenkiinto lajiin todella syttyy. Valmennuskeskuksia toivottiin lisää, mutta valmentajien tulisi jalkautua ympäri Suomea, jotta kaikilla olisi valmennusta saatavilla. Suomen Keilailuliiton pitäisi olla mukana kehittämässä valtakunnallista keilailuvalmennusta kaikille. Kommentteissa nousi, että harrastajat pitäisi nähdä enemmän yksilöinä, kaikille eivät uusimmat tekniikkaneuvot toimi, vaan pitää löytää jokaisen oma kehityskohde.

”Mielestäni nykyaikana kaikkein tarpeellisinta olisi pelitapa-/välinevalmennus. Vaikka pääosin keilaamekin helpohkoilla olosuhteilla, jolloin tämä ei ole niin relevanttia niin silti pallon valinnan perusteet eri olosuhteille on käytävä tarkkaan läpi, koska lajimme on nykypäivänä enemmän ja enemmän välineurheilua.”

”Valmentajiksi pitäisi saada menestyneitä keilaajia, jotka ovat lopettaneet aktiiviuransa. Silloin he voivat antaa ulos kaiken tietämyksensä. Olen huomannut, että aktiivikeilaajavalmentajat eivät anna kaikkia tietoja ulos, koska silloin heidän omat ”rahastusmahdollisuutensa” kilpailuissa mahdollisesti heikkenevät. Nykyaikana voisi hyödyntää esim. video ja youtube-tekniikkaa paljon paremmin hyödyksi. Itse ainakin opin katselusta enemmän kuin pelkästä puheesta.”

”Olen aloittanut keilailun aikuisena ja aikuisille kilpakeilaajille ei liitossa ole valmennusapua. Sain liikaa neuvoja ja heittoni sekosi täysin. Johdonmukaisuus puuttui. Lopulta olin jo lopettamassa keilailun, koska minusta tuntui, että kilpaileminen ja rahan kerääminen oli tärkeämpää keilaajalta kuin kehittäminen. Kuka ohjaa aikuiskeilaajaa, ellei oma seura pysty antamaan tekniikka yms. opastusta. Ongelmana näen, että nykytekniikan opetus seuroissa on lähes nolla, koska keilaajat ovat ikääntyneitä ja heillä on vanhanajan tekniikka käytössä. Parastahan olisi jos jokaisessa isommassa seurassa olisi edes yksi ohjaaja aikuisille.”

5.3 Asiantuntijoiden näkemyksiä

Keilailuista on olemassa suhteellisen vähän kirjallista ja nykypäiväistä tietoa. Tämän joutuksen työssä jouduttiin tekemään hyvin paljon henkilö – sekä asiantuntija haastatteluita. Haastattelut aloitettiin toukokuussa 2017 ja niitä toteutettiin aina työn viimeisiin vaiheisiin saakka.

1. 6.5.2017 Piritta Maja. Kuortaneen valmennuskeskuksen keilailuvalmentaja, sekä Euroopan keilailuliiton kouluttaja.
2. 4.1.2018 Sami Järvilä. Suomen Keilailuliiton toiminnanjohtaja.
3. 5.1.2018 Mikko Sievänen. System 300 Finland Oy:n toimitusjohtaja.
4. 12.1.2018 Onder Gurkan. Euroopan keilailuliiton koulutus- ja teknisen valiokunnan puheenjohtaja.
5. 27.2.2018 Pekka Korpi. Suomen Keilailuliitosta eläköitynyt toiminnanjohtaja ja pitkäaikainen vaikuttaja kansainvälisissä keilailuelimissä.
6. 28.2.2018 Teemu Nummelin. Vierumäki Country Clubin yöravintolapäällikkö.
7. 28.2.2018 Jouni Helminen. Lahden Keilahallin yrittäjä, Maran työmarkkinavalio-
kunnan jäsen ja Suomen Keilahalliyhdistyksen hallituksen jäsen.
8. 16.3.2018 Raino Nieminen. Suomen Urheiluopiston valmennuskeskuksen varajohtaja.

5.3.1 Nostoja suomalaisen keilailun vaiheista sekä tulevaisuudesta

Suomen ja Ruotsin nopea keilailukehitys johtui voimakkaasta kotimaisesta kilpailutoiminnasta, toisin kuin Keski-Euroopassa, missä keilailu oli pitkään vain vapaa-ajan harrastus. Suomalaiset saalistivat ensimmäisen arvokilpailumitalin jo heti ensimmäisistä arvokilpailuista, joihin osallistuttiin. Mukana oli hieman tuuria, mutta myös tulostasot olivat alhaisia. Urheilullinen tausta ja aktiivinen harjoittelu kehitti hyväksi keilaajaksi jo muutamassa kuu-
kaudessa. Tuohon aikaan kilpakeilailua pidettiin kuitenkin todellisena urheiluna. (Korpi, 27.2.2018.)

Kuten nykypäivänäkin, heti alusta asti Suomessa kilpailtiin paljon. Suomen vahvuus on kautta aikain ollut valtavat kilpailumäärät verrattuna muiden maiden keilaajiin. Kilpailutilanteet opettivat tiukkoihin tilanteisiin. Jo 1950-luvulta lähtien on keilattu erilaisia sarjapelejä, liitto-otteluita sekä kierretty vieraisissa halleissa. Samalla lisääntyi olosuhteiden ymmärrys sekä hallinta. Nykyäänkin Suomessa on käynnissä kymmeniä keilailukilpailuita, joissa on käytössä erilaisia ratahoitoja, jotka totta kai kehittävät keilaajia. Runsaan kilpailemisen myötä on kasvanut tietotaito, joka on levinnyt hallien kahvioissa keskustelujen ja väittelyiden myötä. Suomessa on kautta aikojen kommunikoitu ja vanhat mestarit ovat jakaneet oppejaan junioreiden käyttöön. (Korpi, 27.2.2018.)

Valmennusjärjestelmä Suomessa nosti päätään 1980-luvulla ja kehiteltiin 1990-luvulla nykyisen tapaiseen muotoonsa. Suomalaisen keilailun kehittäjinä voidaan pitää mm. Emil Nylundia, joka tutkiskeli keilailun suoritusta jopa tieteellisellä tasolla. Hänen lisänimensä olikin keilailuprofessori. Myös Kalle Asukas jakoi keilailuoppia jo 1950-1960-luvulla. Suo-

messa ensimmäinen keilailuvalmentajana/ohjaajana voidaan pitää Tauno Niemistä. Lisäksi Dick Ritgerin kesäkurssit 1980-luvun alkupuolella lisäsivät suomalaisten ymmärrystä lajista. (Korpi, 27.2.2018.)

Koska suomalaiset ovat kautta aikain pitäneet kilpailemisesta, ovat he luoneet yhden Euroopan suurimmista keilailuturnauksista, Ballmaster Openin. Turnausta on keilattu jo vuodesta 1971, eli tämän vuoden tammikuussa sitä keilattiin jo 48: nnnen kerran. Alkuaikoina Ballmasterissa suomalaiskeilaajat saivat kosketusta kansainväliseen keilailuun. Aiemmin vain muutamilla maajoukkuekeilaajalla oli ollut mahdollisuus nähdä maailman menoa. Ballmasterin myötä kaikilla oli mahdollisuus nähdä ulkomaalaisia huippuja samoilla radoilla ja kokeilla omia kykyjään heitä vastaan. Ballmaster-turnaus, kuten nimi kuuluu parikymmentä ensimmäistä vuotta, antoi Suomen takametsiin tuulahduksen Amerikan suuresta maailmasta, pelimuotoineen, palkintoineen, ulkomaalaisine osanottajineen ja televisiofinaaleineen. Ja kun Suomeen tuli menestystä, nosti se suomalaisten itsetuntoa ja osanottoa. (Korpi, 27.2.2018.)

Nykypäivänä keilailu urheiluna on vaikeuksissa suurimmassa osassa maailmaa. Kilpailu ihmisten vapaa-ajasta on niin kiivasta, eivätkä hidastempoiset arvokilpailut kiinnosta yleisöä, sponsoreita eikä televisiota. Tähän pitäisi tehdä radikaali muutos, jos haluttaisiin esimerkiksi olympialaisiin. TV-finaalit tulisi ratketa alle puolessa tunnissa ja karsintoja pitäisi lyhentää. Keilailutahti kilpailuissa on aivan liian hidas. Suoritukselle pitäisi tehdä aikaraja, jotta siitä saadaan nopeatempoisempaa. (Korpi, 27.2.2018.)

Suomessa tilanne alkaa olla sama kuin maailmalla. Kun puhutaan keilailusta harrastuksena, menee lajilla mukavasti. Keilahallit tulevat pääsääntöisesti kohtuullisesti toimeen, mutta kilpailupuolella aletaan olla pahasti järjessä. Rataolosuhteet pitäisi vaikeuttaa vastaamaan maailmalta löytyviä haastavia rataolosuhteita. Yksityiset halliyrittäjät eivät tästä kuitenkaan pidä, koska se vähentäisi kilpailumääriä ja hallien tuloja. (Korpi, 27.2.2018.)

Harjoittelumäärien vaikeissa olosuhteissa tulisi nousta, jotta taitotaso voisi nousta. Välinekehitys ja helpot olosuhteet ovat kuitenkin tehneet keskiarvon nostamisesta helppoa ja vääristäneet kuvaa taitolajin haastavuudesta. Nykyisin huonokin keilaaja pystyy tekemään hyviä tuloksia, jos vaikka löytää vahingossakin oikean pelipaikan ja pallossa on paljon kierroksia. Myös tasoitujärjestelmän käyttö on Suomessa ongelma. Pitäisi saada aloittelija ymmärtämään harjoittelun merkitys, eikä antaa heti mahdollisuutta haastaa maajoukkuepelaajia tasapäisesti tasoitusten avulla. Nykypäivänä keilaajat eivät harjoittele kuten pitäisi. Niin harrastajat kuin maajoukkuekeilaajatkin vaativat vain isompia tasoituksia. (Korpi, 27.2.2018.)

5.3.2 Nykyisen valmennustoiminnan kuvaus Suomessa ja maailmalla

Suomessa keilailuvalmennus järjestetään tällä hetkellä pääsääntöisesti Kuortaneen urheiluoopistolla. Miten keilailu on Kuortaneelle ajautunut ja mikä sen tilanne siellä nykypäivänä on? Viimeisessä kappaleessa haastattelun avulla on kerätty tieto kansainvälisestä keilailuvalmennuksen tilanteesta.

5.3.2.1 Keilailuvalmennusta Kuortaneelle

Keilailun valmennuskeskuksen perustajia ovat Juha Maja sekä hänen vaimonsa Piritta Maja. Pariskunnan suunnitelmissa oli perustaa keilailulukio Turkuun, mutta tuli huhuja, että Kuortaneelle oltaisiin rakentamassa uutta hotellirakennusta, jonka alakertaan tulisi keilahalli. Tästä innostuneena Majat ottivat yhteyttä Kuortaneelle Tapio Korjukseen ja yhteistyö sekä suunnittelu päästiin aloittamaan. Juha Maja aloitti työskentelyn hyvin laajalaisesti, eli toiminta oli saman tien hyvin kansainvälistä. Juha Maja toimi keilailun valmennuskeskuksen vastaavana vuosina 2005-2008, jonka jälkeen Piritta Maja siirtyi valmennuskeskuksen johtoon. Tätä ennen Piritta Maja toimi osa-aikaisena valmentajana sekä Suomen Keilailuliiton maajoukkuevalmentajana. (Maja 6.5.2017.)

Kuortaneen keilailun valmennuskeskus toimii, koska se on niin sanotusti Majan perheen yksi lapsi. Kaksi ihmistä ovat laittaneet kaikkensa peliin, koska he ovat nähneet, että vaikkei ole paljon resursseja, niin homman voi saada toimimaan. Harmittavaa on, ettei aina pystytä tekemään asioita kuten haluttaisiin, mutta paljon on kokonaisuudessa jo hyviä palasia kohdallaan. Kokonaisuuden pyörittäminen on vaatinut pariskunnalta yrittäjyysmäisyyttä sekä sinnikkyyttä. Pitkäjänteisyys tällaisessa työssä, mm. Suomen Keilailuliiton kanssa on tärkeää, koska tulokset näkyvät vasta vuosien päästä. Vasta kun nuoret ovat aikuisiässä, voidaan nähdä, mikä vaikutus lukioiän oikeanlaisella harjoittelulla on. (Maja 6.5.2017.)

Kuortaneen lukion keilailulinjan läpi menee noin 3-4 keilaajaa ikävuodessa. Keilaajia luki-ossa on yhtäaikaisesti ollut vuosien mittaan 8-17 keilaajaa. Puolet Kuortaneen urheilulukio on käyneistä, ovat opintojen aikana tai niiden jälkeen tehneet hyppäyksen maajoukkue-toimintaan. Tämä on enemmän mitä on osattu odottaa. Suurena arvona voidaan pitää, että 15-vuotias nuori on huomannut, ettei keilaajan ja urheilijan ura ole häntä varten, mutta laji viehättää niin paljon, että haluaa jäädä lajin pariin. Lukiolaisista osa on saanut työn keilailun parista, joko keilahallilla, valmentajana tai pro shop -yrittäjinä. (Maja 6.5.2017.)

Kuortaneella kurssitoiminnan tarkoituksena on levittää keilailutietoutta ja antaa apua lajin harrastajille. On pyritty luomaan yhtenäinen linja, jotta kilpaurheilijoilla ja harrastajilla on mahdollisuus saada tarvittaessa samanlaista koulutusta. Aina kun on paljon ihmisiä, myös näkemykset ovat hyvin erilaisia. Suomessa pienenä maana on ollut mahdollisuus rakentaa varsin yhteinen kuva lajista ja keilailun suorituksesta. Toimintoja keskittämällä voidaan taata, että uusi ja oikea tieto tulee valmentajille. (Maja 6.5.2017.)

5.3.2.2 Keilailun nykytilanne Kuortaneella

Vaikeinta toiminnan pyörittämisessä on ajanhallinta, jotta keskukselle saadaan tarvittavaa rahallista tuottoa. Majan mukaan välillä olisi hyvä päästä vielä enemmän itse opiskelemaan, suunnittelemaan harjoituksia ja kokeilemaan asioita, jotta uutta tietoa syntyisi. Tällä hetkellä Maja on hyvin kiireinen ja innovoinnille ei juuri aikaa ole ollut, koska koulutuksille ja valmennuksille on niin paljon kysyntää. Tilanne kuitenkin vaihtelee vuodenaikojen mukaan. Suurimmat sesonkikuukaudet ovat elo- ja syyskuu. Leireistä riippuen kiirettä pitää monesti myös tammi- sekä huhtikuussa. Jotkut kesät ovat Kuortaneella olleet vuosien varrella todella kiireisiä, mutta välillä on ollut jopa kuukauden lomajaksoja. Kouluvuosi rytmittää monesti myös seurojen aktiivisuutta lajin parissa, tai kauden aloituksen jälkeen tuleva tiedonjano, kun vanhat jutut eivät enää toimikaan. Pääsääntöisesti Maja kouluttaa Kuortaneella, mutta vuodesta noin 10-30 päivää menee muualla eri seurojen koulutusten parissa. Kaiken tämän keskellä Maja toimii myös pohjoisen keilailun aluevalmentajana. (Maja 6.5.2017.)

Hyvä asiantuntijaverkosto niin Kuortaneella, kuin Euroopan keilailuvalmentajien joukossa on helpottanut Majan työtä. Heiltä voi kysyä ja apua on aina saatavilla. Lopulta kuitenkin suurimpana turvana on oma perhe ja oma äiti. Koska keilailusta on olemassa tutkittua tietoa varsin vähän, on erittäin tärkeää olla mukana kansainvälisessä keilailutoiminnassa, jossa tietoa jaetaan eteenpäin. Majan mukaan yksin ei ehdi seurata kaikkea mitä maailmalla tapahtuu, joten iso verkosto pitää tietoisempuna maailman tapahtumista. Suomessa ongelma on, että valmentajilla on kädet täynnä käytännön töitä ja perusteellisemmille keskusteluille ei ole aikaa. Tällaiset väittelyt olisivat kuitenkin erittäin terveitä ja tärkeitä lajille. Tällaiselle toiminnalle pitäisi varata tulevaisuudessa enemmän aikaa, koska se hyödyttäisi koko keilailuyhteisöä. (Maja 6.5.2017.)

Suurimmaksi osaksi valmennuksen tilaajia ovat seurat, sekä erilaiset paikkakunta-kohtaiset ryhmät. Paljon yksittäisiä valmennuksia tilaavat eläkkeelle jääneet pariskunnat, joilla on aikaa harrastaa. Nämä eivät suinkaan ole mitään urheilijoita. Karrikoidusti leiriryhmän jakauma leireillä on yksi nuori, yksi keski-ikäinen ja seitsemän seniorikeilaajaa. Kuortaneella

kuitenkin harrastajien lisäksi käy myös urheilijoita, joille ovet ovat aina auki. Nämä henkilöt eivät kuitenkaan ole niitä, jotka toiminnan maksavat. Vaikka juniorikeilaajat ovat lähellä Majan sydäntä, heille toimintaa ei voi kovin paljon järjestää, koska heitä ei ole niin paljon, että he olisivat jatkuvasti leireille osallistumassa. (Maja 6.5.2017.)

Yläkoululeiritys on Kuortaneella vielä varsin uutta, mutta se on lisääntynyt viime vuosien aikana. Toiminta hakee vielä toistaiseksi toimintatapaansa. Hyvää yläkoululeirityksessä on erilainen ympäristö mistä saadaan uusia vaikutteita lajista. Toiminta on tullut jäädäkseen. Kuortaneella pyörii lähes joka viikko, jonkun lajin yläkoululeiri. (Maja 6.5.2017.)

Edelleenkin keilaajat eivät halua maksaa valmennuksesta, mutta valmennukselle on yhä enemmän tarvetta. Paljon keilailun parissa työskentely on edelleen vapaaehtoistyötä. Työtä kyllä olisi niin paljon kun jaksaisi tehdä. Ei kokopäivätyötä, mutta osa-aikatyötä. (Maja 6.5.2017.)

Keilailun ja yleisesti liikunnan parissa tällä hetkellä tapahtuva muutos on todella suurta. Miten ihmiset käyttävät vapaa-aikaansa sekä rahaa. Eri lajit taistelevat harrastajista. Tämä näkyy myös valmennuskeskuksen toiminnassa, joka ei voi jäädä koskaan paikoilleen, koko ajan pitää kehittyä. Kuortaneen tämän hetkinen tilanne ja kansainvälinen asema kuitenkin takaa sen, että tekemistä on. Jokaisella paikalla on omat vahvuutensa ja heikkoutensa. Uhka toiminnalle on vähäinen henkilömäärä, joka tällä hetkellä henkilöityy Pirit-ta Majaan. Kuortaneelle on kuitenkin rakentuneet jo hyvin vahvat toimintamallit sekä kulttuuri, jonka mukaan toimintaa pyöritetään. Tämä takaa tietynlaiset jatkuvuuden toiminnalle, vaikka henkilömuutoksia tapahtuisikin. Majan mielestä toimintojen hajauttaminen olisi tapapakki ja palaaminen 1990-luvulle, jolloin koulutuksia pidettiin ympäri Suomen. Tekemistä on kuitenkin tällä hetkellä niin paljon, ettei paljon filosofisille pohdinnoille jää aikaa. Kun on toimintaa ja iloisia ihmisiä mukana, niin on myös harrastajia. Jos ei tee mitään niin ei ole myöskään harrastajia. (Maja 6.5.2017.)

Kuortaneen urheilulukio on ollut aina suuressa roolissa opiston kehityksessä. Tätä kautta valmennustoiminta ja lajikirjo ovat lisääntyneet opiston alueella. Nykyään Kuortaneella on muutamia painopistelajeja, joiden kanssa pyritään tekemään mahdollisimman kokonaisvaltaisesti yhteistyötä, myös kansainvälisellä tasolla. (Maja 6.5.2017.)

Kuortanetta pidetään tällä hetkellä Suomen johtavana urheiluopistona valmennuksen puolella. Opistolla työskentelee asiantuntijoita, jotka ovat kunnianhimoisia sekä motivoituneita tekemään kehitystyötä. Yhdessä tekeminen on saanut aikaan monta innovaatiota. Tämän kehitystyön mahdollistaja on opiston säätiömuotoisuus, mutta lisäksi Tapio Korjus, joka

johtaa Kuortaneen valmennuskeskusta. Korjus antaa henkilökunnalleen mahdollisuuden innovaatioihin, eikä rahaa tarvitse aina ajatella. Välillä voidaan tehdä vähän hurjiakin ko-keiluita. Miten pitäisi tehdä, että olisi hyvä olla? - eikä vain mikä olisi taloudellisesti järkevää. Fasiliteettien tulee kulkea linjassa keskenään, eli jos lisätään majoituskapasiteettiä, tulee samalla tasolla panostaa myös urheilumahdollisuuksiin. (Maja 6.5.2017.)

5.3.2.3 Kansainväliset valmennuskeskukset

ETBF, eli Euroopan keilailuliitto on kaikkien Euroopan keilailumaiden kattojärjestö. ETBF toimii World Bowlingin alaisuudessa. Maailmassa on kolme isoa kattojärjestöä, joita Euroopan lisäksi ovat Amerikan (Pan-American Bowling Federation – Pabcon) sekä Aasian (ABF) alue. Nämä kolme saavat toimia varsin itsenäisesti mm. koulutuksen osalta, koska World Bowling ei ole luonut minkäänlaista tarkkaa säännöstöä mm. valmentajakoulutuksen osalta. (Gurkan 12.1.2018.)

World Bowlingin alaisuudessa toimi vuonna 2010, 141 maan liitot. Heidän nettisivuillaan mainitaan, edellä mainittujen kolmen alueellisen kattojärjestön lisäksi Afrikan ja Oseanian alueet. Näihin alueisiin maat ovat kuitenkin vasta toistaiseksi siirtymävaiheessa, joten näillä alueilla ei toistaiseksi ole aktiivista lajin kehitystoimintaa. (Worldbowling.org.)

Piritta Maja toimii yhtenä kouluttajana kuusihenkisessä Euroopan keilailuliiton koulutus- ja teknillisessä komiteassa, joka on aktiivinen toimija lajin parissa. Eri maat tilaavat komitealta koulutuksia sekä materiaaleja. Lisäksi komitea järjestää päiväkoulutuksia Euroopassa, sekä isompia seminaareja, kuten joka toinen vuosi Kuortaneella järjestettävän iCoachin. Aikaisempia vuosina Maja on kouluttanut lähinnä Kuortaneella, mutta viime aikoina hän on alkanut tehdä yhä enemmän koulutuksia toimikunnan parissa Euroopassa. Nykyään Majan työnkuva on laajentunut todella paljon ja esimerkiksi kielivaatimukset ovat nousseet huomattavasti. Asioiden opettaminen ja sisäistäminen valmentajille vieraalla kielellä voi olla hyvinkin haasteellista. (Maja 6.5.2017.)

Onder Gurkan toimii puheenjohtajana ETBF:n koulutus- sekä teknillisessä komiteassa. Hänen vastuullaan on keilailuvalmennuksen sekä teknisten asioiden koulutuksen kehittäminen Euroopassa. Hän on toiminut valmentajana vuodesta 2000 ja johtaa omaa keilailuakatemiaa Turkissa. Turkissa ei ole rakentunut samanlaista koulutuspolkua, kuten Kuortaneella, vaan heidän valmennuskeskuksessa tehdään yksityisvalmennuksen lisäksi paljon seura- sekä yritysvalmennuksia. Seuroilla, mutta myös yrityksillä, on omia joukkueitaan, jotka ostavat heiltä valmennusta. Heidän asiakkaitaan ovat pääsääntöisesti yritykset, eivät yksityishenkilöt. (Gurkan 12.1.2018.)

Eurooppalainen keilailun valmentajakoulutus on rakennettu ajatellen keilaajien tarpeita. Sen tarkoitus on antaa valmiuksia ja rohkaista starttia valmentajaksi, jotka eivät toimi vain luokkahuoneissa vaan myös radoilla. Tarkoitus on, että koulutus valmistaa valmentajia niin hyvin, että he ovat valmiita menemään valmentamaan radoilla jopa seuraavana päivänä. Koulutuksen tavoite on, että valmentajilla olisi tarpeeksi harjoitteita käytössään, jotta he voisivat hallita mahdollisimman paljon erilaisia valmennustilanteita. Euroopan koulutuksessa kukaan ei luokittele onko valmentaja hyvä vai ei, sen tekevät hänen valmennettavansa. Kaikille koulutettaville tarjotaan sama koulutus. Komitean tavoitteena on olla kuten perhe, jossa tietoa jaetaan kaikille avoimesti, salaista tietoa ei ole. Aikaisemmin keilailukulttuuri on ollut hieman sisäänpäin kääntynyttä, eli tietoa ei ole jaettu, etteivät kaikki pystyisi tekemään keilailulla elantoaan. Valmentajakoulutukset järjestetään yhteistyössä kunkin maan liitojen kanssa ja keilailuvalmennusta ei järjestetä, jos kyseisen maan liitolta ei ole hyväksyntää valmentajakoulutukselle. (Gurkan 12.1.2018.)

Tällä hetkellä ETBF on hyväksynyt listoilleen kolme valmennuskeskusta. Yksi on Kuortane, toinen Gurkanin johtama Trianka Bowling Academy ja kolmas Kegel Training Center Floridassa. Tärkeintä valmennuskeskuksena toimimisessa on järjestelmällinen toiminta. Valmentajat voivat vaihtua, mutta keskuksella on oltava malli, minkä mukaan sen valmennus toimii. Keskukset ovat kuin kouluja. Keskukset eivät myöskään ole yhden ihmisen vastuulla, vaan niissä toimii enemmän valmentajia ja valmennusta on melkein aina saatavilla. Valmennuskeskuksen valmentajien tulee olla koulutettuja. Valmentajat seuraavat valmennuskeskukselle luotua ohjelmaa. Tärkein ero koulun ja valmennuskeskuksen välillä on, että valmennuskeskus avaan ovensa kaikille harrastajille. (Gurkan 12.1.2018.)

Amerikassa Kegel Training Centerin lisäksi on ITRC Bowling (International Training & Research Center). Näiden kahden lisäksi on pienempi keskus Turbo, mutta tätä ei lasketa viralliseksi valmennuskeskukseksi. Uusia keskuksia on myös suunnittelussa. Aasiassa ei ole virallisia valmennuskeskuksia vaan toiminta on koulujen sisällä. Osasta maissa liitto kuitenkin säätänyt, että valmennusta saa tapahtua vain tiettyjen henkilöiden toimesta. Singaporessa keilailu on todella kovassa nousussa ja syy tähän on koulu, jossa on hyvät tilat, mutta he valmentavat vain koulun omia opiskelijoita. Keskusta ei ole ainakaan julkisesti nimetty kansalliseksi valmennuskeskukseksi. Singaporessa on paljon tietoa ja valmentajia, joten olisi hienoa, jos he avaisivat ovensa myös muille valmennettaville. (Gurkan 12.1.2018.)

Uusia keilailun valmennuskeskuksia suunnitellaan kovasti ympäri Eurooppaa. Hollanissa on ollut Kegel'in Euroopan valmennuskeskus, mutta tulipalon vuoksi keskus on ollut suljet-

tuna, mutta tämä tullaan avaamaan jälleen keväällä 2018 ja keskus varmaankin hakee EBTF:n valmennuskeskuksen titteliä. Saksassa ja Lähi-Idässä on tehty valmistelua valmennuskeskuksen perustamisesta, mutta ainakaan toistaiseksi mitään ei ole saatu valmiiksi. Keilailun valmennustoimintaa ei ole kovin paljon Euroopassa tarjolla. Keilailulla ei ole siis samanlaista valmennuskulttuuria kuin esimerkiksi golfilla tai tenniksellä. Keilaajat kiertävät mieluummin kilpailuita kuin harjoittelevat valmennuskeskuksissa. (Gurkan 12.1.2018.)

Jos kansainväliseksi valmennuskeskukseksi haluaa, järjestetään tarkastus, jossa tarkastetaan, että kaikki vaatimukset täyttyvät. Tarkastus ei kuitenkaan ole kovinkaan monimutkainen. Esimerkiksi valmennuskeskukseksi haluavassa paikassa pitää olla vastaava valmentaja sekä muutama henkilö, joita voi tarvittaessa pyytää valmennustehtäviin. ETBF hyväksyy suomalaisen valmennusjärjestelmän ja tämän tulee olla käytössä keskuksessa. Lisäksi radat ja muu välineistö tulee olla hyväksytyjä, kuten kamerojen oltava nykyaikaisia. Kaikista keilahalleista ei kuitenkaan voi tulla valmennuskeskuksia. Jokaisella keskuksella pitää olla visio sen toiminnasta ja mm. siitä kenelle he palveluitaan tarjoavat. Onko se tarkoitettu harrastajille vai maajoukkueille? Keilailubisnes on haastavaa, koska tasoerot harrastajien ja urheilijoiden välillä ovat todella suuret. (Gurkan 12.1.2018.)

Unelmien valmennuskeskuksessa on käytössä tietyntyyliset keilanpystytyskoneet, Specto, Torchit, kamerat joilla saa korkealaatuista hidastekuvaa ja tabletit jokaisella radalla. Todellisuudessa kaiken ostaminen ei ole mahdollista. Ei ole vielä nähty keskusta, joka saisi rahansa takaisin viisinkertaisena sijoituksiensa jälkeen. Valmennuskeskus ei ole hyvä yrityssijoitus, mutta se on hyvä panostus urheiluun. (Gurkan 12.1.2018.)

Euroopassa on tällä hetkellä noin 60 kolmannen tason valmentajaa, joista noin 20 työskentelee keilailun parissa. Toisen tason valmentajia on lähemmäs 200 ja perustason, eli ensimmäisen tason valmentajia on noin 500. Koulutettua valmentajia siis on, mutta koulutuksen lisäksi valmentajat tarvitsevat vielä paljon käytännön harjoittelua. (Gurkan 12.1.2018.)

5.3.3 Vierumäen fasilitetit ja niiden kehittäminen

Tämän kappaleen alle on kerätty haastatteluiden avulla tietoa Vierumäen olemassa olevista olosuhteista, sekä tietoa ratamestarin palkkauksesta.

5.3.3.1 Vierumäen valmennuskeskus

Vierumäen valmennuskeskus tekee tiiviisti yhteistyötä jääkiekon, taitoluistelun, golfin sekä uinnin kanssa. Näiden lisäksi tärkeitä yhteistyölajeja ovat mm. cheerleading, parkour, voimistelu, triathlon sekä fitness. (Nieminen 16.3.2018.)

Urheiluopiston alkuvuosina valmennusta ja mm. johtajakoulutusta hoiti valmentajainstituutti. Myöhemmin valmennuksesta alkoi vastaamaan opisto. Vaikka toiminta-alueet ovat saman kuin aivan kehityksen alussa, nykyään rakenne on erilainen. Mukana Vierumäen valmennuskeskuksen toiminnassa on erittäin tiiviisti jääkiekon kansainvälinen kehityskeskus. (Nieminen 16.3.2018.)

Suurin asia mikä näkyy Vierumäellä valmennuskeskuksen työssä, on yhteistyö Haaga-Helian kanssa. Korkeakoulu on erittäin tärkeä yhteistyökumppani koko valmennuskeskukselle. Tämä näkyy niin valmennuksessa, koulutuksessa, kehityksessä ja tutkimuksessa. (Nieminen 16.3.2018.)

Vierumäen valmennuskeskus on merkittävä koulutus- ja osaamiskeskus. Kun katsotaan Vierumäen kokonaisuutta, eivät muut urheiluopistot pysty samanlaiseen volyyymiin. Osaamispääoma on todella suuri, kun mietitään opiskelijoita, opettajia sekä valmennuksen ja koulutuksen parissa työskenteleviä. Vaikkei tämä aina ulospäin näy, valmennuskeskuksessa tehdään kansainvälisesti tärkeää koulutus- ja kehitystyötä. Kouluttajat käyvät ulkomailla kouluttajamassa ja vaikkei valmentajakoulutuksen vientilupaa ole, yhteistyötä kansainvälisellä tasolla voidaan pitää tästä huolimatta hyvin merkittävänä. Tämän lisäksi missään muualla Suomessa ei ole näin tiivistä yhteistyötä kansainvälisen jääkiekkoliiton kanssa. (Nieminen 16.3.2018.)

Hienoa olisi, että lajiliitot oppisivat hyödyntämään valmennuskeskuksen palveluita myös kansainvälisessä kehittämisessä. Keskuksesta voi löytyä apua yli Suomen rajojen ja uudet yhteistyökumppanit ovat kansainvälisesti lähempänä kuin liitossa saatetaankaan arvata. (Nieminen 16.3.2018.)

5.3.3.2 Välineistö ja huolto Vierumäellä, yhteistyökumppanina System-300

Suomessa on kolme keilahallitekniikan toimittajaa, jotka pystyvät toimittamaan koko välineistön halliin. Nämä kolme palveluntuottajaa Suomessa ovat Oy Bowling Ab, Tarmen Oy sekä System-300 Group. Välineistöön lasketaan vauhdinottoradat, keilojenpystytyskoneet, pallonpalautus- ja vastaanottolaitteet, koneet sekä tulospalveluun liittyvät koneet, kojeet ja laitteet. (Suomen Keilailuliitto ry ym. 2011, 21). Vierumäen halli on rakennettu System-300

yrittäjien laitteilla. Kymmenenrataisessa keilahallissa on System-300 radat, GSX keilapys-
tytyskoneet sekä Steltronicin pistelaskimet. Hallin radanhoitokone on Kustodian Plus ruis-
kukone, jolla pystytään luomaan pituus- sekä poikittaissuuntainen radanhoitoprofiili. (Sie-
vänen 5.1.2018.)

Vierumäki tekee yhteistyötä sekä System-300 Finlandin, että System-300 Groupin kans-
sa. System-300 on Group perustettu keilaratojen valmistukseen. System-300 Finland puo-
lestaan tuottaa keilahalleja ja keilahallien huoltopalveluita. Vierumäki on yksi System-300
halleista, joissa pääsääntöisesti harjoitetaan, niin sanottua viihdetoimintaa. Näitä viihde-
keskuksia kutsutaan GR8 keskuksiksi. Helsingissä ja Tampereella hallit ovat enemmän
tapahtutuotantoyrityksiä, joissa keilailu on yksi osa keskuksen toimintaa. Yritys haluaa
pyrkä tarjoamaan kaikkea keilailuun liittyvää, mahdollisesti myös koulutusta radanraken-
tamisista sekä ratahoitojen lukemisesta. (Sievänen 5.1.2018.)

Vierumäen yhteistyösopimuksessa on luokiteltu, että yritys tarvittaessa tarjoaa Vierumäen
henkilökunnalle eritasoisia koulutusta radan sekä ratakoneiden hoidosta. On koulutusta
perushuoltoon, vaativampaa radanhuoltotyöhön sekä liiketoimintakonsultointiin. Yrityksen
palveluita on mahdollista käyttää myös mahdollisissa ratamestareille suunnatuissa koulu-
tuksissa. System-300:lla on hyvä yhteistyösopimus myös Kegelin kanssa, joka on ratake-
hittämisen ykkösyritys maailmalla. Yrityksen henkilökunta käy jatkuvasta Kegelin koulu-
tuksissa ja näin ollen heillä on viimeisin tieto maailmalla tapahtuvasta keilaratojen kehityk-
sestä. (Sievänen 5.1.2018.)

Vierumäen keilahallin toiminta on luonnollisesti suuntautunut enemmän viihdekeilailun
suuntaan, koska keilahallin vieressä on yökerho. Päivätoimintaa on pyritty myös kehittä-
mään, mutta ulkopuolisena toimijana System-300 on kokenut, ettei toiminnan kehittämi-
nen ole helppoa. Päivätoiminnan kehittäminen kannattavaksi on heidän näkökulmasta
varsin haastavaa, mutta yritys on ollut tyytyväinen yhteistyöhön Vierumäen kanssa. He
eivät kuitenkaan ole pystyneet vaikuttamaan mm. Vierumäen myynnin tai markkinoinnin
toimintaan, että mihin suuntaan keilahallia olisi voitu viedä. On pystytty kuitenkin tarjoa-
maan sellaista toimintaa, jolle on ollut ollut tarvetta, vaikkei toiminta olekaan ollut kilpakei-
laajille suunnattua. Yrityksellä on kovat intressit toiminnan kehittämiseen Vierumäellä. He
ovat erittäin tyytyväisiä, että Vierumäki haluaisi lähteä kehittämään keilahallin toimintaa.
Kaikki kehittäminen on hyvästä ja aika näyttää, mihin suuntaan tällainen toiminta voisi
hallia viedä. (Sievänen 5.1.2018.)

Hallissa on tällä hetkellä käytössä huoltosopimus, joka kattaa 32 tuntia viikossa radan-
huoltoa. Huoltoa tehdään sen mukaan, paljonko tarvetta ilmenee. System-300 käy koko

ajan keskusteluita keilahallien vastaavien kanssa, että huoltoa on riittävästi. (Sievänen 5.1.2018.)

Tärkeää olisi saada käyttöön varausjärjestämä, joka toimisi nettipohjaisesti ja ratoja voisi varata muutenkin, kun puhelimitse tai myyntipalvelun kautta. Tämä käytäntö on nykypäivää jo suurimmassa osassa suomalaisia keilahalleja. Tällä hetkellä varausjärjestelmät ja keilahallin Steltronicin laitteet eivät niin sanotusti keskustele keskenään. Nyt joudutaan tekemään tuplatyötä, kun varaukset siirretään joka tapauksessa keilahallin järjestelmään. System300 seuraa Steltronicin järjestelmän kautta keilahallin käyttöastetta sekä huoltotarvetta, joten ratavarausten päivittäminen on ensisijaisen tärkeää. (Sievänen 5.1.2018.)

Yrityksen toimitusjohtaja Sievänen toivoo, että hallin kehitysaskeleet olisi selvästi mietitty. Mihän suuntaan hallia lähdetään viemään ja mitkä sen tulevaisuuden näkymät ovat. Näin ollen heidänkin on helpompi tehdä yhteistyötä ja miettiä mm. hallin kehittämistä. Pätevien ratamestareiden löytyminen nykypäivänä on todella vaikeaa. Puhutaan vain muutamista henkilöistä koko Suomessa, joka on sydämellään ajatteleva kilpakeilaaja ja samalla multiosaaja. (Sievänen 5.1.2018.)

5.3.3.3 Keilailutilan kehittäminen, Vierumäki Country Club

GR8 Vierumäellä on käynnissä yhdeksäs toimintakausi. Vierumäki myy sekä pyörittää keilahallin asiakaspalvelua. System300 hoitaa ainoastaan ratojen huollon. Huollot suoritetaan pääsääntöisesti aukioloaikojen ulkopuolisella ajalla. (Nummelin 28.2.2018.)

Tällä hetkellä keilahalli on ollut avoinna maanantaisin sekä tiistaisin klo 18.00-22.00 ja keskiviikosta lauantaihin klo 16.00-24.00. Sunnuntaisin halli on kiinni. Keilahalli pyörii päivittäin yhdellä työntekijällä, mutta kiireisinä aikoina on käytössä enemmänkin henkilökuntaa. (Nummelin 28.2.2018.)

Keilahallin asiakaskunta on Vierumäellä pääsääntöisesti samaa, joten keilahallin käyttöaste on koko ajan laskenut. Hallin huippuvuodet on nähty ja nyt toimintaa pitäisi kehittää uuteen suuntaan. Ilmassa on kuitenkin ollut tunnetta, ettei hallia edes yritetä myydä. Paljon on pyöritelty ideoita, että pitäisikö ainoastaan olla kuusi keilarataa ja neljän radalla tilalla jokin toinen aktiviteetti. Tämä ei kuitenkaan ainakaan toistaiseksi ole toteutunut. (Nummelin 28.2.2018.)

Tilallisesti olisi tärkeää, että radat ja yökerho saataisiin suljettua omiksi tiloikseen. Tällöin tilasta tulisi enemmän liikuntatilan oloinen kokonaisuus. Tällöin tilaa voitaisiin alkaa käyt-

tää myös osana liikuntapalveluita. Keilahallin tiski olisi erikseen, tai tiskiltä olisi myyntimahdollisuus, mutta tila olisi myös suljettavissa päiväaikaan, jolloin liikunnanohjaajat voisivat tulla vetämään lapsien tai eläkeläisten ryhmiä. Tällöin tiski ei olisi auki, vain ainoastaan ratakoneiden hallinta olisi mahdollista. Tällainen remontti tai uudistus ei olisi kallista tilaan toteuttaa. Tiskejä olisi toki siirrettävä ja rakennettava jonkinlaista seinää, esimerkiksi lasiliukuseinien avulla. Tällainen uudistus monipuolistaisi paljon keilaratojen käyttömahdollisuuksia, mutta myös muuten yökerhon 1000 neliön tilaa, joka tällä hetkellä on päivät täysin tyhjiään. (Nummelin 28.2.2018.)

Alkuviikosta tilan käyttö on ainoastaan muutamia tunteja. Päiväkäyttöä ei ole minkäänlaista. Miksi tilassa pitäisi olla ravintolahenkilökuntaa paikalla, jos ryhmät ovat lapsiryhmiä ja palvelu ei vaadi paikalle ravintolahenkilökuntaa? Tällä hetkellä kuitenkin alkoholit ovat kaikkien saatavilla, joten kun ovet avataan, henkilökunnan on oltava paikalla. Tilassa olisi paljon potentiaalia vaikka kokous-, kabinetti- tai saunatiloiksi. Näin vaikka keilailukoulutus voitaisiin pitää kabinetissa ja siirtyä tämän jälkeen radoille. Vaikka Vierumäellä on paljon tiloja, pitäisi tästä huolimatta kaikki mahdolliset tilat hyödyntää mahdollisimman hyvin. Onhan se varsin mielenkiintoista, että näin isoa tilaa pidetään tyhjiään ja tätä ei osata ottaa hyötykäyttöön. Onko kyse siitä, ettei Vierumäki osaa vai halua käyttää tilaa mahdollisimman hyvin? (Nummelin 28.2.2018.)

Tilan lisäksi halli tuo suurta lisäarvoa alueelle ja palveluita asiakkaille, vaikkei se tuottaisi, mutta se lisäarvo voi tuoda muuten asiakkaita alueelle. Vierumäki osti hotellin itselleen vuoden 2017 lopulla ja aikaisemmat sopimukset ovat hieman rajoittaneet tilan hyödyntämistä. Edelleen sopimustilanne keilahallin käytöstä on hieman haastava, miten rahat toimijoiden kesken jakautuvat ja miten hinnoittelu saataisiin mahdollisimman kannattavaksi. Valmennustoimintaan sekä leireille annetut ratahinnat on kuitenkin laskettu yhdessä GR8 kanssa niin alas kuin ne ovat mahdollisia. Viime aikoina keilahallia ei ole tuoteistettu uudella tavalla, mutta esimerkiksi lasten synttäreiden hinta todennäköisesti nousisi ratahinnoittelun ansiosta todella kovaksi. (Nummelin 28.2.2018.)

Pätevien ratamestareiden löytäminen Suomessa on vaikeaa ja jos Vierumäelle haluttaisiin oma ratamestari, hänen löytämisensä tulisi olemaan haaste. Vierumäellä on paljon erilaisia koulutuksia ja yksi on liikuntapaikkahoitajien sekä mestareiden koulutus. Voisiko tätä koulutusta kenties hyödyntää täydentämään ratamestareiden tarvetta Suomessa? Voisivatko kenties opiskelijat suorittaa jotain harjoitteluitaan keilahalleissa? Keilahalli on samanlainen liikuntapaikka kuin muutkin liikuntatilat. Hyvälle tekijälle tässä voisi olla todella suuri bisnesrako. (Nummelin 28.2.2018.)

5.3.3.4 Ratamestarin palkkaaminen

Suomessa on enemmän yrittäjäpohjaisia ratamestareita, kuin jonkin yrityksen palveluksessa toimivia. Yleensä yrittäjät omistavat koko hallin toiminnan, niin ratojen, kuin kahvio-toiminnan. On vain olemassa muutamia hyviä ratamestareita, jotka pystyvät tekemään jollekin toiselle yritykselle töitä täysipäiväisesti. (Helminen 28.2.2018.)

Tes:issä on erikseen määritelty tuntipalkka keilahallityöntekijälle, joka on aloittavalle työntekijälle 11-12 € tunnilta. Tällä hinnalla on kuitenkin Suomessa todella vaikea saada osavaa henkilökuntaa, koska tekijöitä ei ole. Palkkaukset ovat hyvin yrityskohtaisia, käytetäänkö kenties tunti- vai kuukausikorvausta. Tes määrittää vähimmäistunneiksi viikossa vähintään 37,5 tuntia viikossa. Tässä kohtaa onkin siis ihan sama, maksetaanko palkka tunti- vai kuukausipalkkana. Työehtosopimuksessa on käytössä erittäin hyvä työajantasaussjärjestelmä, joka mahdollistaa joko 18 tai 27 viikon tasausjärjestelmän, jonka aikana tunnit tasataan. Tämä on Tes:in erikoipiirre, tekee järjestelmästä varsin joustavan. (Helminen 28.2.2018.)

Suomessa järjestetään ratamestareille koulutusta, mutta lajin sisältä ei löydy henkilöitä joita kiinnostaisi viedä asiaa perusasioita pidemmälle. Koulutus on tuottanut vuosien mittaan hyviä ratamestareita ja kaikki koulutuksen käyneet ovat suurimmaksi osaksi työllistyneet. Viime vuosina koulutusta ei ole järjestetty, mutta jälleen voisi olla hyvä aika. Osaavat ratamestarit ovat todella tiukassa nykypäivänä. (Helminen 28.2.2018.)

Jos ratamestareita löytyy ostopalveluna, niitä kannattaa suosia. Pitää muistaa, että verotuksellisista syistä ratamestarilla tulee olla enemmänkin kuin yksi yritys, joka ostaa hänen palveluitaan. Suurimmat tekijät oman henkilökunnan palkkaamisessa ovat sairaslomakorvaukset sekä irtisanomisaika. (Helminen 28.2.2018.)

5.3.4 Suomen Keilailuliiton vaatimukset valmennuskeskukselle

Suomen Keilailuliitto on keilailu-urheilun keskusliitto Suomessa. Liiton toiminnanjohtajana toimii Sami Järvilä, joka vastasi liiton puolelta koskeviin valmennuskeskuksen tarpeisiin. Liiton tarkoituksena on keilailun valtakunnallisena keskusjärjestönä edistää keilailua Suomessa. SKL:n toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Toiminnassa pyritään edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa. (Järvilä 4.1.2018.)

Seurojen tarvitseman koulutuksen määrä nousee koko ajan. Aikaisemmin ei ollut totuttu saamaan valmennusta, mutta nykyään sitä osataan jo vaatia tai pyytääkin. Yleisesti lajin

harrastajat tarvitsevat perustason koulutusta, esimerkiksi keilailulomia. Hyvä konsepti olisi Järvilän mielestä keilailulomat vasta-alkajille, jota kautta voitaisiin saada myös lisää harrastajia lajin pariin.

(Järvilä 4.1.2018.)

Harrastajille tapahtuvasta valmennuksesta liitolla ei ole vaatimuksia valmennustoimintaa kohtaan. Koulutetut ohjaajat ja valmentajat riittävät. Suositeltavaa kuitenkin olisi, että 2-tason, eli kilpavalmentajakoulutuksen käyntyttä valmentajaa käytettäisiin kouluttajana. Sekä harrastajille, kun maajoukkueurheilijoille tulisi olla tarjolla terveellistä ruokaa. Majoituksen sekä ruokailun tulee olla lähellä harjoitusmahdollisuuksia. (Järvilä 4.1.2018.)

Maajoukkueille vaaditaan niin huipputason valmennusta, kuin parhaat mahdolliset olosuhteet. Maajoukkueiden leiripäivät kolminkertaistetaan vuodelle 2018 ja se tarkoittaa noin 50 leirivuorokautta alkaneena vuonna. Maajoukkueetason harjoittelukeskukselta Suomen Keilailuliitto vaatii kiinteät kuvauslaitteet sivusta ja takaa. Lisäksi Specton, joka analysoi palloliikettä radalla sekä Kegelin Flex radanhoitokoneen, jota käytetään arvokilpailuissa. Tämän lisäksi maajoukkueilla tulee olla oheispuitteet liikunnalle sekä mahdollisuus testauksiin. Liitto on käyttänyt kymmenen vuoden ajan testejä, jotka soveltuvat maajoukkueurheilijoiden lisäksi myös harrastajille. Maajoukkueille vaaditaan pro-tason valmentajaa, jos keilailuvalmennusta tulee keskuksen toimesta. (Järvilä 4.1.2018.)

Suomen Keilailuliitto järjestää valmentajakoulutusta jäsenliittojensa valmentajille, yhdessä muiden tarkkuuslajien kanssa. Koulutuksia järjestetään tasoilla 1, 2, ja 3. Valtakunnallisten valmentajakoulutusten lisäksi liitto järjestää alueellista valmennusta ja koulutusta jäsenliitoille sekä maajoukkuevalmennusta aina juniorimaajoukkueista aikuisten maajoukkueihin saakka. (Järvilä 4.1.2018.)

Suomen Keilailuliitto suosii toiminnassa sopimushintoja ja yleensä hinnat sovitaan täyshoitovuorokausina. Keilahallin päiväkohtainen ratamaksu, joka sisältää henkilöä kohden rajattomasti keilailua vuorokaudessa tulisi olla alle 20 €/vrk. (Järvilä 4.1.2018.)

6 Toimenpidesuosituksset

6.1 Potentiaaliset viihteelliset tuotteet

Nykyistä Vierumäen keilahalli ei ole juurikaan tuotteistettu. Keilahallin ominaisuuksia ei ole millään tavalla kokonaisuudessaan hyödynnetty, vapaa-ajan kuin kilpakeilaajienkaan tarpeita ajatellen. Keilahallia on lähinnä myyty yrityksille vapaa-ajan sekä iltaohjelmakäyttöön.

Tehtyjen selvitysten mukaan Vierumäen keilahallissa tarvitaan lisää tuotteistamista. Haastatteluiden perusteella keilahalliin sopisivat seuraavanlaiset tuotteet, jotka eivät tarvitse uusia investointeja.

6.1.1 Lasten keilailusynttärät

Vierumäellä on järjestetty lasten liikunnallisia synttäreiltä, mutta synttärjuhlat eivät ole olleet ainakaan toistaiseksi suuressa suosiossa. Keilailusynttäreillä lapset tuodaan keilaamaan tunnin ajaksi ja tämän jälkeen heille on kakku- tai jäätelötarjoilua. Kaikista parasta on tehdä paketti, joka sisältää keilailun lisäksi esimerkiksi limua ja kakkua. Tämän jälkeen lisämyyntiä voi tarjota vaikka popcornia, karkkia, keksejä, burgereita, pizzeria tai terveellisimmistä vaihtoehdoista esimerkiksi kasvistikkuja ja hedelmäsalaattia. Syömisen jälkeen voidaan pelata lautapelejä tai leikkiä.

Tuotteen hinnoittelu pitäisi kuitenkin saada jollain tavalla kuriin. Keilailun hinta pitää saada sille tasolle, että kokonaispaketin hinta ei voi ylittää juurikaan 100€. Paketteja tulisi olla eri määrälle lapsia, esimerkiksi pienin paketti vaikkapa kuudelle lapsella ja tämän jälkeen jokin pieni lisämaksu jokaisesta lisävieraasta. Neljä lasta keilaradalla on ehdottomasti maksimi määrä.

6.1.2 Veteraanien kisat

Tutkimuksen ja hyvin yleisen tiedon mukaan, suurin osa keilailun harrastajista on eläkeiässä. Lahden Keilahallilla mm. toimii veteraanien keilakerho tiistaiaamuisin, johon osallistuu jopa 120 veteraani keilaajaa joka tiistaiaamu.

Vierumäelle voitaisiin miettiä vastaavanlaista veteraanikilpailua. Kilpailu voisi olla viikoittain, tai vaikka vain jopa toinen viikko. Kilpailuun kutsuttaisiin niin veteraanikeilaajia Lah-

desta kuin Heinolasta. Tämä kilpailu voisi myös yhdistää alueen veteraaneja, vaikkakin veteraanitoiminta Suomessa on jo varsin aktiivista.

Kilpailun hinnoittelu tulee asettaa hyvin alas. Esimerkiksi Lahdessa kilpaillaan kolme sarjaa ja tästä kolmen sarjan lapusta maksetaan viikoittain tietty maksu. Jokaisesta pelatusta lapusta saa pisteitä kokonaiskilpailuun ja kauden lopuksi parhaat palkitaan. Viikoittain palkintona voi olla vaikkapa ilmaisia lappuja tai pullakahvit.

Tämän tyyppiset kilpailut Lahdessa on veteraanivaliokunnan järjestämää toimintaa. Yhteistyö vastaavanlaisen tahon kanssa olisi suositeltavaa.

Lisäpalveluna, jottei matka Vierumäelle tuntuisi niin pitkältä, voitaisiin miettiä opiskelijoiden pitämiä jumppatuokioita tai luentoja. Kilpailun aluksi voisi olla myös alkulämmittely.

6.1.3 Porukan keilailuilta

Lahdessa on ollut erittäin suosittu jo 10 vuoden ajan järjestetty Baarikaadot tapahtuma. Tapahtumassa Lahden alueen baarit kokoavat niin monta kolmen hengen joukkuetta kuin haluavat. Aluksi käydään alkukilpailu, jossa joukkueet keilaavat kolme sarjaa. Tämän jälkeen neljä parasta jatkaa loppukilpailuun. Joinakin vuosina on käyty jopa jumbofinaaleja.

Kilpailun jälkeen jatkot on järjestetty vuosittain vaihtuvassa baarissa, jossa on järjestetty myös palkintojen jako. Palkintoja on keilahallin lisäksi on tullut yhteistyökumppaneilta.

Tällaista konseptia voisi mielestäni räätälöidä esimerkiksi isommille yrityksille tai kaveriporukoille jotka tulevat alueelle. Kootaan joukkueet, kisaillaan ja lopuksi on palkintojen jako vaikkapa Sporttibaarissa. Pistelasku ja palkintojen jako on organisoitu Vierumäen puolesta. Mahdollisuuksien mukaan lajiin voi lisätä muitakin lajeja, kuten vaikkapa tikan heittoa, tai lajeja joita voisi toteuttaa vaikka yökerhon puolella ennen sen aukeamista.

6.2 Potentiaaliset valmennustuotteet

Tehtyjen selvitysten perusteella, Vierumäen keilahalliin on luotu kolme erilaista valmennuskokonaisuutta, jotka olisi helppoa ottaa käyttöön varsin nopeallakin aikataululla. Paketien tarkemmat ohjelmat löytyvät liitteistä 1, 2 ja 3.

Ensimmäinen paketti on keilailun viikonloppukurssi, joka on suunnattu nuorille sekä aikuisille. Kurssi voi sisältää tekniikkaopetusta tai esimerkiksi radanlukua. Kurssi sisältää yhteensä noin 17 tuntia. Tästä keilailua olisi noin 10 tuntia ja luentoja 3 tuntia. Tämän lisäksi

olisi liikuntaa noin 4 tuntia. Liikuntaosiot vetävä talon omat liikunnanohjaajat tai opiskelijat. Kurssit markkinoitaisiin taitotason mukaisesti. Esimerkiksi C-D-luokkaisten tekniikkaviikonloppu, tai M-A-luokkalaisten psyykkisenvalmennuksen viikonloppukurssi.

Toinen kokonaisuus olisi lasten kesäleiri. Kesäleiri olisi viiden päivän mittainen, esimerkiksi maanantaista perjantaihin. Tässä 5 päivän kokonaisuudessa olisi noin 27 tuntia, josta 17 tuntia rataharjoittelua ja 4 tuntia luentoja. Näille leirille Vierumäellä on yleensä käytössä ohjaaja, joka vastaa lapsista harjoitusten ulkopuolella; liikunnat, yövalvonta, lentun paistot, iltapelit sekä muut aktiviteetit.

Kolmas valmennuskokonaisuus on nuorten yläkoululeirit. Tällaiset leirit ovat kovassa nousussa niin Vierumäellä kuin koko Suomessa. Valtakunnallinen yläkoululeirit on osa Suomen Olympiakomitean urheiluakatemiaohjelmaa. Vierumäellä leireilee tällä hetkellä noin 250 yläkoululaista 4 kertaa vuodessa. Ohjelma mennään aika lailla samaan tahtiin kaikkien lajien kanssa. Yleensä Vierumäellä leireille 3-4 lajia samanaikaisesti. Lajivalmennusta tulisi noin 15 tuntia, tässä voi olla mukana fysiikkaharjoituksia tai testejä. Lisäksi leirin ohjelma sisältää opiskelu- sekä elämäntaito osioita.

Kaikissa paketeissa lajiharjoituksista vastaavat valmentajat tai koulutetut henkilöt. Muusta toiminnasta vastaa liikunnanohjaajamme, opiskelijamme tai työhön erikseen palkattu henkilö. Jos paketit halutaan ottaa käyttöön ja halutaan viedä myös VST-toiminnan, eli vapaan sivistystyön alaiseksi toiminnaksi, mm. yläkoululeirityksen osalta, pitää ohjelmia vielä tarkentaa kriteerien mukaisiksi. Nämä kokonaisuudet ovat tässä kohtaan vain suuntaa antavia hyviä malliohjelmia.

Kesällä 2018 toteutetaan Joonas Jähin kesäleiri, joka on neljän vuorokauden mittainen. Leirin hinnaksi on laskettu 340€, erillisen taulukon mukaisesti jota ei ole liitetty projektin raporttiin. Leirin kustannukset koostuvat ruokailuista, majoituksesta, ratamaksuista, tilavuokrasta, nimikkourheilijan palkkioista, lajivalmentajien palkkioista sekä apuohjaajien/ yövalvojien palkkioista. Leirin kustannuksista ratamaksut vievät todella suuren osan leirimaksusta.

6.3 Uusien tuotteiden vaatimia investointeja

Tämän luvun alle on kerätty tietoa mahdollisista investoinneista, mitä valmennuskeskus toiminnan aloittaminen vaatisi.

6.3.1 Valmennuspalvelut

Keilahallin valmennus on mahdollista toteuttaa kahdella eri tavalla, joko ostopalveluna tai Vierumäen omalla valmentajalla. Lähetimme tunnetuille suomalaisvalmentajille sähköpostitse kyselyn, ovatko he halukkaita toteuttamaan keilailuvalmennusta Vierumäellä. Suomen Keilailuliiton keskustelupalstalle myös laitettiin viestiä, että kaikki halukkaat varmasti saivat jättää tarjouksensa. Tarjouspyynnössä pyydettiin hintaa kolmelle erilaiselle valmennuspaketille, jotka esiteltiin aikaisemmin.

Tarjouksia saimme takaisin vain yhden kappaleen ja tarjouksen teki 5steps. Yrityksessä ovat mukana maajoukkuevalmentajat Jarmo Ahokas, Jussi Turtiainen sekä Sami Konsteri. Heidän lisäksi toiminnassa vaikuttavat Keijo Kyllönen sekä ammattilaiskeilaajat Osku Palemaa. Yritys kuvailee itseään seuraavalla tavalla: ” Kilpakeilailun huippujen perustama 5 Steps -valmennustalli yhdistää kilpakeilaajat, valmentajat ja ammattilaiskeilaajat. Keilailun huippuammattilaiset tekevät tallin valmennusohjelmat ja tarjolla on kansainvälisen tason näkemys keilailun kehityksestä maailmalla. Valmentajat antavat ryhmävalmennusta keilailutallin toiminnassa mukana olevissa halleissa.” (5steps 2018) 5steps halusi pitää tarjouksensa salaisena, joten tarjouksen hintoja ei saanut esittää tässä raportissa.

Suomen Ammattivalmentajat SAVAL ry ja Kihun yhteistyössä teettämän Valmentaminen Ammattina Suomessa 2016 –selvitys mukaan, Suomessa oli vuonna 2016 kolme keilailuvalmentajaa, jotka pystyivät elättämään itseään keilailulla.

Tämän tutkimuksen mukaan suomalaisvalmentajista suurimmalla osalla, eli 25 % oli vuonna 2016 palkka 2501-3000 € välissä. Palkkaluokissa 2001-2500 sekä 3001-3500 vastausprosentti oli 17 %. Käytetään tässä tapauksessa laskennallisena palkka arviona keilailuvalmentajalle 2 750 €. Näin ollen hänen vuosipalkkansa olisi 33 000 €. Tähän tulisi lisäksi, seuraavassa ratamestarin palkkausta koskevassa kohdassa, tarkemmin käsitellyssä olevat sivukulut, eli noin 22%. Kokonaiskustannus vuodessa työnantajalle omasta valmentajasta olisi noin 40 260 €, eli pyöreästi 41 000 €.

6.3.2 Ratamestarin palkkaaminen

Haastateltavat kertoivat useaan otteeseen, että osaavan ja ammattitaitoisen ratamestarin löytäminen Suomessa on nykypäivänä varsin mahdotonta. Koulutukselle olisikin tarvetta.

Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajanpalveluita määrittävä Maran työehtosopimuksessa, on oma kohtansa keilahallityöntekijälle. Laskelmaa tehdessä, käytössä on ollut 1.2.2017-31.1.2018 voimassa oleva työehtosopimus eli TES. Tämän sivulta 86 löytyvät palkkarat-

kaisut 1.2.2017 ja taulukkopalkat. Keilahallityöntekijä on määritelty palkkaluokkaan neljä, jossa ovat mm. myös tarjoilijat, kokit, kylmäköt ja huolto- ja liikenneasemantyöntekijä.

Taulukko 1. Maran työehtosopimuksen taulukkopalkat. Taulukossa on otettu huomioon palveluvuodet

Työntekijöiden taulukkopalkat 1.2.2017 lukien

Työntekijät

PR	0-2 v.	yli 2 v.	yli 5 v.	yli 10 v.
1.	1599 (10,06)	1643 (10,33)	1687 (10,61)	1733 (10,90)
2.	1612 (10,14)	1655 (10,41)	1699 (10,69)	1745 (10,97)
3.	1692 (10,64)	1736 (10,92)	1779 (11,19)	1823 (11,47)
4.	1768 (11,12)	1812 (11,40)	1862 (11,71)	1917 (12,06)
5.	1827 (11,49)	1862 (11,71)	1903 (11,97)	1945 (12,23)

Taulukossa 1 on nähtävissä, että neljännen palkkaluokan työntekijöiden vähimmäispalkka, ilman kokemusta, on 1768 € kuukaudessa, eli tuntipalkka on 11,12 €. Kuten haastatte- luissa todettiin, tällä hinnalla osaavaa ratamestaria ei kuitenkaan halliin saa. Tätä korvaus- ta yleensä käytetään kassan takana työskenteleville henkilöille.

Jos keilahallille palkattaisiin aloitteleva ratamestari ja joka suostuisi työskentelemään tällä palkalla, olisivat hänen palkkakustannukset 12 kuukaudelta 21 216 €. Tämän lisäksi tulisi- vat palkan sivukulut, jotka ovat Vierumäen palkkahallinnon mukaan noin 21,33% palkasta. Yrityspalvelut Pirjo Lundeqvistin (2018) mukaan tämä sisältää muun muassa sosiaaliva- kuutusmaksuja seuraavalla tavalla. Työnantajan sairausvakuutusmaksu 0,86%, työttö- myysvakuutusmaksu 0,65% (2 083 500€ saakka, tämän jälkeen 2,6%), tapaturmavakuu- tusmaksu 0,80% sekä mahdollinen ryhmähenkivakuutusmaksu 0,07%. Näiden lisäksi työnantajalle tulevat toki vielä lomakorvaukset (noin 9,5-11%).

Kaikkiaan sivukulumaksuista voidaan laskea karkeasti siis lisäksi 22%. Sivukulujen osuus olisi 22 prosentilla laskettuna 4668€. Tällöin vuosikulu työntekijästä olisi 25 883 €, eli noin 26 000 €.

6.3.3 Keilahallin uusi välineistö

Vierumäen keilahallissa perusvälineistö, kuten radat, radanhoitokone sekä keilojen pysty- tysjärjestelmä ovat hyvässä kunnossa. Valmennuskeskustoiminta vaatii kuitenkin pieniä lisähankintoja, jotta paikasta saataisiin kilpailunkykyinen valmennuskeskus mm. maajouk- kueiden tarpeisiin.

Specto Bowling

Specto Bowling on uusi keilailun seurantajärjestämä. Se on kehitetty keilahalleille, keilailijoille sekä valmentajille. Specto kertoo tietoa keilaajan suorituksesta antureidensa avulla, joiden tuloksia voi helposti tarkastella mobiilisovelluksesta. Palvelu toimii niin IOS, Android kuin Windows palvelimilla. Sovellusta voi käyttää niin puhelimella, kuin tabletilla. Sovellus on ilmainen ja se sopii sekä aloittelijoille että jo pidempään keilanneille. Specton kautta on saatu aivan uudenlaista tietoa pallon liikkeestä radalla. (Kegel 2018.)

Laite laskee 10 eri pisteestä tietoa ja valmentajaversiossa dataa saadaan jopa 35 eri mitauspisteestä. Tämä mahdollistaa aivan uudenlaisen taitoharjoittelun. Palvelu laskee suorituskäytännön ja kehitystä. Laite kertoo myös hetkessä, mitkä ovat valmennettavasi vahvuudet sekä kehityskohteet. Tulokset tallennetaan ja ne ovat aina tarkasteltavissa. Specton avulla voi luoda uusia harjoitteita sekä tilastoja, ja näkee reaaliaikaisesti pallon liikkeen. (Kegel 2018.)

Palveluun on luotu yhdessä maailmanluokan valmentajien kanssa, täysin uudenlaisia harjoitteita ja harjoitusmahdollisuuksia. Palvelun avulla saa tietoa muista keilaajista ympäri maailman. Specton kautta valmentajan on mahdollista seurata suorituksia vaikka toiselta puolelta maailmaa -reaaliaikaisesti. (Kegel 2018.)

Koska pallokehitys on suuri osa lajia, Specto kertoo tarkalleen, miten pallot radalla toimivat. Saa tietoa minkä tyyppiset välineet sopivat minkälaiselle keilaajalle, milläkin alustalla. Tiedot pystyy tallentamaan järjestelmään. (Kegel 2018.)

Laita on helppo asentaa ja ei vaadi suuria rakennelmia. Yksi anturi lukee kerrallaan kuutta rataa. (Kegel 2018.)

Specton hinta Suomessa on 12 990 € ja tämän lisäksi tulevat asennuskustannukset. Asennuksen hinta riippuu asennettavan paikan sijainnista, mutta asennusta tapahtuu yhden työpäivän puitteissa. Hinta asennukselle on noin 500 €. Liitteistä kohdasta 4, löytyy Tarmen Oy:n tarjous Spectosta sekä sen asentamisesta Vierumäelle.

Tästä linkistä löydät Turbon testihallissa kuvatun Youtube videon, joka esittelee Specton toimintaa: https://www.youtube.com/watch?v=RTWkLLIIA_s

Torch

Jopa kehittyneillä keilaajilla on vaikeuksia pallon linjan hahmottamisessa. Torchi piirtää radan pintaan valolla linjan, josta näkee helposti pallon kulkulinjan aina rajarikkoviivalta breakpointiin (pallon kääntökohta). Valo on liikuteltavissa keilaajan linjan mukaan, kun keilaaja liikkuu oikealle tai vasemmalle, valo näyttää edelleen pelattavan linjan. (Kegel 2018.)

Torch sopii lapsista edistyneillekin keilaajille. Sen avulla on helppo sisäistää keilailun tärkeätä perusasiaa, eli linjakeilailua. (Kegel 2018.)

Suomessa Torchin hinta on 990 €. Tarvittaessa tähän on saavissa asennus- sekä koulutuspalvelu, jonka hinta on 200 €. Maaliskuussa 2018 pyydetty tarjous löytyy liitteistä kohdasta 4.

Näistä linkistä löydät videoita Torchin käytöstä ja tarpeellisuudesta:

<https://www.youtube.com/watch?v=LyIRNFTZK1c> sekä

<https://www.youtube.com/watch?v=K mz4fQuW7Jc>

Kamerat

Kuten monessa muussakin lajissa, keilailussa oman suorituksen näkeminen on hyvin tärkeää. Keilaajat ovat tottuneet näkemään kuvaa suorituksestaan sekä takaa, että sivulta. Takaa katsotaan heilurin sekä pallon linjoja ja sivusta mm. askelpituuksia sekä vartalon asentoa.

Nykypäivän puhelimissa sekä tableteissa on varsin hyvätasoista kuvaa ottavat kamerat. Kuitenkin jos halutaan, hyvälaatuista tekniikkakuvaa, tulisi hallissa olla kiinteät kamerat. Ammattikuvaajat tarkkailevat kameroissaan monenlaisia teknisiä asioita, mutta Rauli Kärki jonka vastuulla on Suomen suurimman keilailuturnauksen kuvaaminen, kertoi että kovin ihmeellistä välineistöä tällaisen kuvan saaminen ei tarvitse. Hänen mielestään videotallennuksen resoluution tulisi olla vähintään 60p, eli 60 fps.

”Fps on lyhenne sanoista frames per second. Tämä tarkoittaa näyttötekniikassa ja usein myös tietokonepeleissä näytölle sekunnissa piirrettyjen kuvien määrää. Yleissääntönä voidaan pitää, että mitä korkeampi kuvataajuus, sitä juohevammalta liike näyttää.” (Wikipedia 2018)

Kameroita tämän tasoisen kuvan saamiseksi on hyvin paljon. Jopa nykyisin suositut actionkamerat kuvaavat parhaimmillaan 250 fps. Verkkokauppa.com, Gigantti.fi sekä ammat-

tilaisten suosimalla Rajalacamera.fi sivustoilta katseltuna tämän tason kameroita voi saada noin 150 € ja mahdollisesti halvemmallakin. Hallissa tulisi olla kaksi kiinteää kameraa, jotta kuvaa saadaan sekä sivulta että takaa.

Vaikka kameroiden tulee olla korkealaatuisia, panostaisin tietokoneeseen, joka jaksaa pyörittää suuria määriä videoleikkeitä sekä ohjelmaa jolla videoita voi tarkastella. Yksi keilailussa käytetyimmistä videopalautejärjestelmistä on Dartfish.

Dartfishin avulla voit analysoida tai antaa palautetta urheilusuorituksen tekniikasta. Kuvaa voi hidastaa, verrata toisiin videoihin tai ottaa kuvia tärkeistä yksityiskohdista. Palvelusta tulokset voi jakaa myös verkossa. (Dartfish 2018). Tulosten jakaminen on erittäin tärkeää, koska harrastajat voivat tulla ympäri Suomen ja haluavat myöhemmin videoitaan kotiin lähetettäväksi. Tietokoneen sekä kamerajärjestelmien tulee tukea Android -käyttöjärjestelmää.

6.3.4 Markkinoinnin kehittäminen

Tähän on koottu suunnitelmaa ja ajatuksia siitä, miten ja miksi keilailun valmennuskeskus toimii. Apuna suunnittelussa on käytetty Big Namen Personal Branding Canvasta, joka löytyy liitteistä kohdasta 5, sekä SDT Palvelumuotoilun työkalupakkia.

Mikä tekee palvelusta erikoisen? Suomessa on ainoastaan 11 urheiluopistoa ja Vierumäki on niistä Suomen suurin. Ympäristö ja mahdollisuudet avaavat aivan erilaisia mahdollisuuksia alueella kuin missään muualla. Paikalla ei ole perinteitä keilailusta, joten voidaan luoda jotain täysin uudenlaista palvelua. Suomen Urheiluopisto tekee tiiviisti yhteistyötä Haaga-Helian ammattikorkeakoulun kanssa ja tiivistä yhteistyötä ei ole muualla Suomessa.

Miksi Vierumäki? Vierumäki on paikkana täysin ainutlaatuinen ja omaa pitkän historian suomalaisen liikunnan kehittäjänä. Tällaista kampus aluetta ei ole tarjolla missään muualla Suomessa ja luonto alueen ympärillä saa asiakkaat ihastumaan paikan rauhaan ja kauneuteen. Vierumäen sijainti on hyvä ajatelleen suurinta osaa keilaajien asuinpaikoista.

Mitä me annamme asiakkaillemme? Vierumäellä on tarjolla keilahallin lisäksi erinomaiset liikuntapaikat, liikunnanohjaus, testaus sekä valmennuspalvelut. Tämän lisäksi vaihtoehtoja on paljon valita mm. ruokailun ja majoituksen suhteen. Myös muille kuin keilaajille löytyy paljon aktiviteettia, eli koko perheelle löytyy varmasti aktiviteettia alueelta ympäri vuoden.

Kenelle palvelu on suunnattu? Palvelu on suunnattu kaikille lajin harrastajille. Markkinointia tullaan kuitenkin suuntaan yksittäisille keilaajille sekä seuroille, jotka kaipaavat apua joukkueensa tai yksiköiden kehittämisessä. Ainakin aluksi keskitytään paljon lapsiin sekä nuoriin, sekä aloitteleviin keilaajiin. Myöhemmin palveluita voidaan tarjota myös korkeamman tason kilpakeilaajille.

Mikä on asiakaslupauksemme? Lupaamme tarjota asiakkaalle hänen näköistä palvelua ja ottaa hänet huomioon henkilökohtaisella tasolla, niin palvelussamme yleisesti kuin valmennustilanteissakin. Tarjoamme ammattimaista valmennuspalvelua, jossa asiakas tuntee olevansa tärkeä ja hänet huomioidaan. Tarjoamme valmennuksellisia onnistumia, joiden toivomme tuovan onnistumisenelämyksiä sekä lisäävän itsetuntoa ja motivaatiota.

Miten palvelusta saadaan luotettavaa? Käytämme valmennuspalveluissamme vai koulutettuja asiantuntijoita. He ovat suorittaneen Suomen Keilailuliiton valmennuskoulutuksia tai liikunnanalan tutkintoja. Pyrimme kehittämään toimintaa yhteistyössä oppilaitostemme kanssa, esimerkiksi tekemällä tutkimustöitä keilailuun liittyen.

Miten markkinoimme palveluitamme? Vierumäen markkinointikanavat kertovat keilailun ilosanomaa alueella, sekä sen ulkopuolella. Käytössä on sisäiset markkinointikanavat, mainokset alueella ja esimerkiksi Vierumäki TV:ssä. Tämän lisäksi asiakkaat saavat uutiskirjeitä tasaisin väliajoin, joissa kerrotaan Vierumäen palveluista. Näiden lisäksi tehdä somemarkkinointia sekä mainosmyyntiä, haluamissamme medioissa. Suuremmille tapahtumille pyritään saamaan yhteistyökumppaneita, joiden kanavien kautta markkinointia lisätään.

Mitä tarvitaan palvelun menestymiseksi? Myöhemmin tässä luvussa on listattu tarkemmin asioita, mitä täydellisen palvelun tarjoamiseksi tarvitaan. Kaiken pohjana on kuitenkin osaava henkilökunta sekä joustavat yhteistyökumppanit, jotka haluavat yhdessä kehittää toimintaa.

Mihin tuloksiin pyrimme? Toivottavasti tuotteille saadaan luotua kilpailukykyinen hinta ja asiakkaat löytävät palvelut. Lisäksi keilailupalvelut nähdään laadukkaina ja kehittävinä, jotta asiakkaat kokevat voivansa tulla myös uudelleen asiakkaiksemme. Keilailussa ei koskaan voi tulla täydelliseksi, joten kehitettyä voi koko ajan lisää ja me pystymme tarjoamaan koko ajan yhä enemmän tietoa lajista asiakkaille.

Lopuksi vielä, Palvelumuotoilun työkalupakin työkalulla 1A suunniteltu ostajanpolku. Mielestäni on tärkeää kerrata leirille tai kurssille Vierumäelle tulevan asiakkaan vaiheet, jotta kokemuksesta tuli mahdollisimman kokonaisvaltainen.

Ennen leiriä tai kurssia tapahtuvat seuraavat vaiheet. Aluksi Vierumäen markkinointikanavat tavoittavat asiakkaan, jonka jälkeen asiakas kenties vertailee olemassa olevia vaihtoehtoja, ehkäpä muiden urheiluopistojen tarjontaan. Tämän jälkeen tapahtuu ilmoittautuminen myyntipalvelun tai Vierumäellä käytössä olevien myyntikanavien kautta. Ilmoittautuessa kurssi maksetaan kokonaisuudessaan tai vain varausmaksun verran. Tällä hetkellä Vierumäen verkkokauppa mahdollistaa osamaksun laatimisen, mutta käytössä ei ole pelkkää ennakoilmoittautumismaksua. Asiakas saa kurssista infokirjeen sekä mahdollisesti ohjelman, vähintään tiedon mistä alustava ohjelma on nähtävissä. Tapahtuman lähestyessä, noin viikkoa ennen, leiriläisille lähtee vielä sähköpostitse tietoa leiristä sekä mahdollisesti varustelista. Tämän jälkeen asiakkaan on hoidettava kuljetus Vierumäelle. Mahdollisista kuljetusvaihtoehdoista olisi hyvä olla tietoa infokirjeessä.

Mitä sitten tapahtuu itse leirin tai kurssin aikana. Ensimmäinen kohtaaminen Vierumäen henkilöstöön on yleisesti vastaanotossa, jossa asiakas saa huoneensa sekä mahdolliset lisäohjeet liikuntavarusteiden säilytyksestä. Samalla asiakas saa tiedon leirin avausinfon paikasta. Leirin avauksessa asiakas tapaa ohjaajan/ohjaajat ja saa lisäinfoa leirin aikatauluista sekä käytännöistä. Avausinfo on erittäin tärkeä ajatellen asiakkaan yleistä kokemusta leiristä. Kiire ja epätietoisuus vähentyvät, kun henkilö saa heti aluksi kaiken tarvittavan tiedon. Tiedon mihin otetaan myös yhteyttä, jos jotain epäselvyyksiä on. Leirin ajan asiakas käyttää Vierumäen palveluita ja mahdollisista lisätarjontoista voidaan kertoa päivän lopuksi. Leirin päätteeksi osallistuja saa kenties diplomin tai leirituotteita. Päätöksessä asiakas kuulee jatkotoimenpiteistä tai oheistuotteista, miten hän voi parantaa omaa suoritustaan tai hyvää oloaan. Halutessaan pääsee antamaan myös henkilökohtaista palautetta tapahtumasta suoraan ohjaajille.

Leirin tai kurssin jälkeen asiakkaalla on hoidettava kuljetus kotiin. Tapahtuman jälkeen asiakkaalle tai kenties lasten leirin kyseessä ollessa, maksajalle lähetetään palautekysely leirin sujuvuudesta. Lopuksi asiakkaalle lähtee markkinointia tulevista leireistä tai kursseista. Markkinoinnissa on hyvä muistaa myös muut perheenjäsenet, ei vain leirille osallistunut.

7 Pohdinta

Tämän projektin tuloksena syntyi malli siitä, mitä valmennustoiminnan aloittaminen Vierumäellä vaatisi ja mihin Vierumäen kannattaisi resurssejaan käyttää. Raportissa on hyvin paljon eri näkökulmia valmennuskeskuksen perustamiseen, niin palvelun tarjoajan kuin ostajan näkökulmasta. Projekti on hyvin käytännönläheinen ja työelämäkeskeinen.

Tällä hetkellä Lahden seudulla tehdään ehdottomasti parasta kehitystyötä keilailun eteen, joten osaamista tältä alueelta löytyy. Lahdesta löytyy muun muassa Suomen suurin keilailuvälineiden maahantuojaja, maajoukkuevalmentaja, huippukeilajia sekä tulevaisuuden tähtiä. Osaamista olisi lähellä ja se ei koskaan voi olla huono asia. Lisäksi kilpakeilailu voi hyvin Lahden seudulla ja innokkaita osallistujia erilaisille kursseille ja leireille varmasti olisi. Tarjontaa toki markkinoitaisiin ympäri Suomen ja varsinkin pääkaupunkiseudulle.

Projektissa tarkastellaan myös kansainvälisiä keilailun markkinoita, lähtökohtaisesti Vierumäki olisi vastaamassa kansallisiin tarpeisiin. Aluksi seuratasolla ja yksilötasolla ja myöhemmin mahdollisesti maajoukkueiden valmennuskeskuksena. Kansainväliset valmennuskeskuksen kriteerit täytyvät kenties vuosien saatossa. Vierumäkeä voisikin pitää ainakin alustavasti keilajien leirikeskukseksi, ei niinkään koulutus- ja valmennuskehittämiskeskukseksi.

Jos Vierumäki kuitenkin havittelisi kansainvälistä keilailun valmennuskeskuksen titteliä ja haluttaisiin, että muun muassa keilailun valmentajakoulutukset siirrettäisiin Kuortaneelta Vierumäelle, voi se olla hyvin vaikea tie. Kuortaneella työskentelevän Piritta Majan aviomies ja Kuortaneen keilailun valmennuskeskuksen perustanut Juha Maja on henkilö joka myöntää valmennuskeskuksen nimikkeitä European Tenpin Bowlingin Federation nimissä. Hän siis myös yksi kouluttaja Euroopan valmentajien tiimissä.

Onder Gurkan haastattelussa viittasi siihen, että keilailun valmennus on varsin nuorta Euroopassa ja maailmalla. Mielenkiintoista on, että hän myös myönsi, että vaikka korkeimman tason valmentajia Euroopassa on 60, heistä todella päteviä on vain 20. Toinen mielenkiintoinen asia on valmennuskeskusten vähyys. Euroopassa on vain kaksi valmennuskeskusta, jotka todella tekevät bisnestä, eli avaavat ovensa kaikille harrastajille. Oli yllätys, että Ruotsissa, joka on tällä hetkellä Euroopassa keilailun huippumaita, ei ole varsinaista keilailun valmennuskeskusta. Heillä on koulu, johon pääsee opiskelemaan, mutta täällä keskuksessa eivät maajoukkueet juurikaan saatujen tietojen mukaan leireile.

Projektin aikana keilailuliiton hallituksen puheenjohtaja päivitti sosiaalisessa mediassa, että Suomeen ollaan kehittämässä toista valmennuskeskusta Kuortaneen rinnalle. Kuortaneella tarjotaan valmennustoimintaa lukioikäisille, mutta tämän jälkeen nuoret urheilijat ovat omillaan. Tampereelle nousevaa uutta valmennuskeskusta suunnitellaan täyttämään tätä aukkoa, jotta ammattikorkeakouluun tai yliopistoon suuntaavilla olisi hyvät etenemismahdollisuudet lajin parissa. Tampere on hyvä paikka tällaista ajatusta ajatellen. Kohde on hyvässä maantieteellisessä sijainnissa ja lisäksi Tampereella on tarjolla paljon eri opiskeluvaihtoehtoja. Tämä ei kuitenkaan poista Vierumäen tarvetta, koska ajatuksena olisi tarjota seuroille, sekä kenties vanhemmalle harrastajakunnalle valmennuspalveluita. Suomi on keilailun valmennuksessa sekä sen koulutuksessa yksi edelläkävijä, joten erilaisia toimijoille on varmasti sijaa.

Keilailun valmentajamarkkinat Suomessa eivät ole kovinkaan suuret, joten tarjous valmennuspalveluista pyydettiin kaikilta mahdollisilta tahoilta. Osa valmentajista ei halunnut lähteä edes jättämään tarjousta ja osa joutui kieltäytymään viime hetkellä muuttuneen työtilanteen vuoksi. Lopulta tarjouksia valmennustoiminnasta tuli vain yksi. Tarjousta ei kuitenkaan saanut julkistaa päättötyössä. Suomessa ei siis paljon ole kilpailua valmennuspalveluiden kesken, joten toimijat voivat hinnoitella tuotteensa haluamallaan tavalla. Suomalaiset keilaajat eivät ole kuitenkaan oppineet vielä maksamaan valmennuksesta, vaikka valmennusta on jo vuosien ajan ollut tarjolla.

Tutkimuksessa vastaajien ikärakenne oli varsin selkeä, joka kertoo samalla myös lajissa vallitsevasta jakaumasta. Suurin osa lajin harrastajista on varsin ikääntynyttä ja rahoittaa nuorempien, kenties parempien harrastajien lajia. Tässä ikäryhmässä, eli noin yli 50-vuotiaat, olisi kuitenkin hyvä ja potentiaalinen kohderyhmä kenelle valmennuspalveluita kannattaisi lähteä tarjoamaan. Heillä on maksukykyä sekä aikaa harrastukselle.

Tutkimuksessa oli suunnitteluvaiheessa sattunut vahinko ja kysyttäessä harrastajien sarjamäärää, joka kertaa heidän aktiivisuudestaan, oli jäänyt vaihtoehto 100-200 pois. Tätä ei voi kuitenkaan pitää kovinkaan merkityksellinen seikka vastausta tarkastellessa, koska 100-300 sarjan välissä oleva keilaaja, ei ole vielä kovinkaan aktiivinen lajin parissa. 200-300 kilpailusarja vuodessa on noin 35-50 kilpailua kauden aikana. Vaikka monen muun lajin harrastajan korvaan määrä saattaa kuulosta varsin suurelta, keilailu on hyvin kilpailusuuntautunut ja useat harrastajat heittävät jopa kahta kilpailua viikossa.

Valmentajien palkkaus on Suomessa hyvin villiä ja kun soitto Savaliin paljasti, ettei juuri-kaan oikea tietoa suomalaisten valmentajien palkkauksesta ole olemassa. Kihun kanssa yhteistyössä tehdyissä kyselyissä vastaajamäärät ovat olleet hyvin pieniä. Kyselyihin on

myös vastannut hyvin eri lajien valmentajat. Jokin vuosi vastaajia ollut enemmän lajeista joissa valmentamisesta voi tehdä ammatin, kun joku toinen vuosi otanta on ollut hyvin erilainen. Savalista toivottiinkin, että olisi hienoa jokin vuosi saada mahdollisimman paljon vastauksia monipuolisesti kaikista lajeista, jotta vertailu olisi optimaalisempaa.

Tärkeintä tulevaisuudessa on kiinnittää huomiota keilahallin ja sen toiminnan kehittämiseen. Toiminnan kehittämistä kenties haittaa, kun hallissa ei ole ratahenkilökuntaa, joka olisi koko ajan paikalla, vaan ravintolatyöntekijät hoitavat ratojen huoltoa. Vaikka hyviä neuvotteluita on saatu System-300 kanssa aikaan, olisi huomattavasti helpompaa, jos halli olisi Vierumäen omassa omistuksessa. Tällöin hallia voisi itse hinnoitella, eikä olisi riippuvainen ulkopuolisista tahoista. Toki myös ratojen hoito ja asiantuntevuus pitäisi tällöin hoitaa uudella tavalla ja Vierumäelle pitäisi kenties palkata uusi henkilö huolehtimaan keilahallin toimivuudesta tai hoitaa tämä pätevä ostopalveluna. Järkevin vaihtoehto olisi lähteä kehittämään koko alakerran toimintaa ja koko tilasta vastaisin henkilö, joka vastaisin myös keilahallin toimivuudesta.

Keilailuvalmennusta kannattaisi lähteä suuntaamaan harrastajille, ei maajoukkue ryhmille. Tällainen matalan tason kurssitoiminta ei vaatisi niin suuria invertointeja mitä Suomen Keilailuliitto ymmärrettävästi maajoukkueilleen vaatii. Kuten materiaalin kuvasta 1 ja kirjallisuuskatsauksesta selviää, keilailun harrastajat ovat hyvin ikääntyneitä. Ehkäpä tämä ikäryhmä olisi kohderyhmä joille palveluita kannattaisi lähteä ainakin aluksi tarjoamaan. Kun harrastajien kautta saadaan hyvää ilosanomaa keilailuvalmennuksen toimivuudesta Vierumäellä, myös liitto on helpompi vakuuttaa järjestämään ryhmiensä leirityksiä Vierumäen fantastisissa fasiliteeteissa.

Lähteet

Dartfish. Videopalautejärjestelmän kotisivut. Luettavissa:

<http://www.dartfish.com/products>. Luettu: 11.3.2018.

Gurkan Onder. 12.1.2018. Koulutus- ja teknisen valiokunnan puheenjohtaja. Euroopan keilailuliitto. Haastattelu. Helsinki.

Heikkilä, K. 2000. Yhteinen koto. Gummerus Oy kirjapaino. Jyväskylä.

Helminen Jouni. 28.2.2018. Yrittäjä, Maran työmarkkinavaliokunnan jäsen ja Suomen Keilahalli yhdistyksen hallituksen jäsen. Lahden Keilahalli. Haastattelu. Lahti.

Jussila, P. 2017. Karavaani kulkee. Keilaaaja, 70, 1/2017, s. 2.

Jussila, P. 2017. Organisaatio uudistus on vasta alussa. Keilaaaja, 70, 2/2017, s. 2.

Jussila, P. 2017. Ääntä on pidettävä. Keilaaaja, 70, 5/2017, s. 2.

Järvilä Sami. 4.1.2018. Toiminnanjohtaja. Suomen Keilailuliitto. Sähköposti.

Kaikkonen, K. 2007. Suomen Urheiluopisto 80 vuotta. 1.painos. Esa Print Oy. Lahti.

Kangas-Korhonen, O. 22.5.2017. Lehtori. Haaga-Helian ammattikorkeakoulu. Canvas liiketoimintasuunnitelmaksi. Valmennus YAMK lähijakso. Vierumäki.

Kegel.net. Specto bowling. Luettavissa: <http://www.kegel.net/specto#spectocenters>. Luettu: 27.2.2018.

Kengel.net. Torch. Luettavissa: <http://www.kegel.net/torch>. Luettu: 27.2.2018.

Korpi Pekka. 27.2.2018. Eläköitynyt toiminnanjohtaja ja pitkäaikainen vaikuttaja kansainvälisissä elimissä. Suomen Keilailuliitto. Sähköposti.

Kuvantaajuus. Tietoa mitä kuvantaajuuden määritelmästä. Luettavissa:

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Kuvantaajuus>. Luettu: 11.3.2018.

Lankinen, S. 2018. Mentaaliguru Dr. Deanin mielestä keilailu on kovien urheilijoiden laji. Keilaaaja, 71, 1/2018, s. 12-13.

Lankinen, S. 2017. Suomi edelleen yksi mitalitilastojen kärkimaista. Keilaaja, 70, 4/2017, s. 36-37.

Lääketieteellinen seura. 1992. Suomi uskoi urheiluun. VAPK-Kustannus/Valtion painatuskeskus. Helsinki.

Maja Piritta. 6.5.2017. Keilailuvalmentaja. Kuortaneen valmennuskeskus. Haastattelu. Kuortane.

Nieminen Raino. 16.3.2018. Varajohtaja. Suomen Urheiluopiston valmennuskeskus. Haastattelu. Vierumäki.

Nummelin Teemu. 28.2.2018. Yöravintolapäällikkö. Vierumäki Country Club. Haastattelu. Vierumäki.

Sievänen Mikko. 5.1.2018. Toimitusjohtaja. System 300 Finland Oy. Haastattelu. Vierumäki.

Sulkava, E. 2013. Liisankadulta maailman huipulle. SLY-Lehtipainot Oy/Kirjapaino. Uusimaa.

Suomen Keilailuliitto. Kuva 2. Suomen Keilailuliiton ohjaajakurssin materiaali (versio 1.0).

Suomen Keilailuliitto. Mitalitaulukko. Suomen Keilailuliiton mitalitaulukko vuodesta 1954 saatu tiedottaja Seija Lankiselta. Sähköposti.

Suomen Keilailuliitto ry & Opetusministeriö & Rakennustietoa Oy. 2011. Keilahalliopas. Tammerprint Oy. Tampere.

Suomen Keilailuliitto. Rekisteriohjelma. Harrastajamäärä. Luettavissa: <http://rekisteri.keilailu.fi/printpdf.php?reportid=10&id=1&order=2&csvprinting=> . Löytyy liitteenä, liite 1. Luettu 5.1.2018.

Styrman, E. 2017. Hajanaisia mietteitä lajimme nykytilasta. Keilaaja 70, 5/2017, s. 12-13.

Urheiluopistojen Yhdistys ry. Luettavissa: <http://www.urheiluopistot.fi/urheiluopistot>. Luetu: 21.12.2017.

Valmentaminen ammattina Suomessa 2016. Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus.
Luettavissa: <https://www.urheilututkimukset.fi/web/publications/7366/>. Luettu 17.3.2018.

Vierumäki.fi. Yleisinfo. Luettavissa: <https://vierumaki.fi/suomen-urheiluopisto/yleisinfo>.
Luettu: 21.12.2017.

World Bowling. Maailman keilailun kattojärjestö. Luettavissa:
<https://www.worldbowling.org/>. Luettu: 5.3.2018.

Yle 2017. Keilailu on yksinkertainen laji? – Poutasää, sadettaja, kartat, poraaminen ja öljyt ratkaisevat tuloksen. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9854958>. Luettu: 27.2.2018.

Yrityspalvelut Pirjo Lundeqvist. Sosiaalivakuutusmaksut. Luettavissa:
<http://yplpalvelu.fi/ht/sosiaalivakuutusmaksut-palkan-sivukulut-2018>. Luettu: 17.3.2018.

5steps. Suomalainen yritys, joka tarjoaa valmennuspalveluita. Luettavissa:
<http://5steps.fi/>. Luettu: 11.3.2018.

Liitteet

Liite 1.

LASTEN KEILAILULEIRI VIERUMÄELLÄ

Maanantai

13.00-14.00	Saapuminen ja lounas
14.00-14.30	Majoittuminen
14.30-15.15	Leirin avaus ja ohjaajan info
15.30-17.00	Rataharjoitus
18.00-19.00	Päivällinen
19.00-20.00	Ohjattua liikuntaa
21.00	Ilta-pala

Tiistai

08.15-09.00	Aamiainen
09.00-11.00	Flowpark
11.30-13.00	Rataharjoitus
13.00-14.00	Lounas
14.00-14.45	Luento
15.00-17.00	Rataharjoitus
16.30-17.15	Lihashuolto
18.00-19.00	Päivällinen
19.00-20.00	Ohjattua liikuntaa
21.00	Ilta-pala

Keskiviikko

08.15-09.00	Aamiainen
09.00-09.45	Luento
10.00-11.30	Rataharjoitus
12.00-13.00	Lounas
13.30-16.00	Rataharjoitus
16.30-18.00	Joukkuepelit
18.00-19.00	Päivällinen
21.00	Ilta-pala

Torstai

08.15-09.00	Aamiainen
09.00-10.30	Pallopelejä
10.30-12.00	Rataharjoitus
12.00-13.00	Lounas
13.00-15.00	Rataharjoitus
15.30-16.15	Luento
16.30-17.15	Kehonpainoharjoittelua
17.00-18.00	Päivällinen
18.00-21.00	Saunominen ja letunpaisto

Perjantai

08.15-09.00	Aamiainen
09.00-11.30	Rataharjoitus
11.15-12.00	Leirin päätös
12.00	Huoneiden luovutus
12.15-13.00	Lounas

Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Tämä kurssi on opetusministeriön tukemaa vapaan sivistystyön koulutusta.

SUOMEN
URHEILUOPISTO
VIERUMÄKI

VIERUMÄKI
www.vierumaki.fi

Liite 2.

KEILAILU VIIKONLOPPU VIERUMÄELLÄ

Perjantai

16.00-18.00	Saapuminen opistolle, majoittuminen ja tulokahvit
18.00-18.45	Avaus ja info
19.00-20.30	Keilailu luento
20.30-22.00	Päivällinen

Lauantai

07.30-09.00	Aamiainen
09.00-09.45	Aamureippailu
10.00-11.30	Rataharjoitus
11.30-13.00	Lounas
13.00-16.00	Rataharjoitus
16.30-17.15	Lihashuolto tunti
18.00-19.00	Päivällinen
18.00-20.00	Hyvän olon hetkiä uimahallin virkistysaltailla (ehkä luento 19-20)

Sunnuntai

07.30-09.00	Aamiainen
09.00-10.30	Liikuntaa
11.00-12.30	Rataharjoitus
12.30-13.00	Huoneiden luovutus
13.00-14.00	Lounas
14.00-16.30	Leirikilpailu/rataharjoitus (ehkä luento)
17.00-18.00	Leirin päätös

Pidätämme oikeudet muutoksiin

Tämä kurssi on opetusministeriön tukemaa vapaan sivistystyön koulutusta

**SUOMEN
URHEILUOPISTO
VIERUMÄKI**

Liite 3.

KEILAILUN YLÄKOULULEIRI VIERUMÄELLÄ

Sunnuntai

14.30-15.00	Leirin avaus
15.30-18.00	Lajitreeni
18.00-19.00	Päivällinen
19.00-20.00	Ryhmäytyminen
21.00	Illtapala

Maanantai

08.30-10.00	Elämäntaidot
10.30-12.00	Lajitreeni
12.00-13.30	Lounas
13.30-15.00	Opinnot
15.00-15.30	Välipala
15.30-17.30	Lajitreeni
19.00-20.00	Lihashuolto
21.00	Illtapala

Tiistai

08.30-10.00	Elämäntaidot
10.30-12.00	Lajitreeni
12.00-13.30	Lounas
13.30-15.00	Opinnot
15.00-15.30	Välipala
15.30-17.30	Fysiikka
19.00-20.00	Saunat
21.00	Illtapala

Keskiviikko

08.30-10.00	Elämäntaidot
10.30-12.00	Lajitreeni
12.00-13.30	Lounas
13.30-15.00	Opinnot
15.00-15.30	Välipala
15.30-17.30	Testit
19.00-20.00	Saunat
21.00	Illtapala

Torstai

08.30-10.00	Elämäntaidot
10.30-12.00	Lajitreeni
12.00-13.30	Lounas
13.30-15.00	Luento
15.00-16.00	Leirin päätös

Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Tämä kurssi on opetusministeriön tukemaa vapaan sivistystyön koulutusta.

**SUOMEN
URHEILUOPISTO
VIERUMÄKI**

Liite 4.

**KEGEL SPECTO 230V BALL TRACKING SYSTEM STD HD 157-8602E
JA KEGEL TORCH SYSTEM 157-8800**

- Specto on uusi pallonseurantajärjestelmä keilahalleille, keilaajille ja valmentajille
- Maksimi kantama yhdellä sensorilla on 6 rataa, jos on tolpparivejä tai muita esteitä, kantama on lyhyempi
- Käyttölaitteet eivät sisälly kauppaan
- Tarkista minimivaatimukset kohdasta "IT requirements"
- Lisätietoja: www.kegel.net/specto ja www.kegel.net/torch

	Kegel Specto yksikön hinta ilman asennusta 6 rataa	12 990,00 €
Alv0%		
	Kegel Torch system hinta ilman asennusta per/rata	990,00 €
Alv0%		
	Asennus ja koulutus (Specto)	500,00
€ Alv0%		
	Asennus ja koulutus (Torch) per/rata	200,00 €
Alv0%		

Asennuksen hinnat voimassa kun molemmat tuotteet asennetaan samanaikaisesti
Tarjous hyväksytään molemminpuolisella tilausvahvistuksen allekirjoittamisella

Maksuehto	Sovittava ennen kauppasopimuksen allekirjoittamista
Toimitusaika	Ilmoitetaan erikseen
Tarjouksen voimassaolo	Tarjous on voimassa 31.03.2018 asti

Toivomme tarjouksemme herättävän mielenkiintonne ja johtavan tilaukseen

Ystävällisin terveisin

Tarmin Oy

Atte Lehtonen

Liite 5.

The Personal Branding Canvas

Designed for:

Designed by:

on:

Version:

<p>Who You Are (Identity)</p> <p>What makes you a special person?</p> <p>CATEGORIES:</p> <ul style="list-style-type: none"> Physical characteristics & style Personality Personal and professional history, heritage Cultural, educational, interests and passions Supported causes Values, mission, vision 	<p>What You Give (Offering)</p> <p>What features or capabilities does your Audience value?</p> <p>What services or services do you offer?</p> <p>CATEGORIES:</p> <ul style="list-style-type: none"> Services, profession Expert & Soft Skills, talents Customer Relationship style 	<p>What you Promise (Benefits)</p> <p>What Benefits will your Customers enjoy when dealing with you?</p> <p>BENEFITS:</p> <ul style="list-style-type: none"> Functional How problem they are solved and/or needs satisfied Emotional (how they feel) Self-actualization Who kind of person they think they become! Social type of people they can relate to! 	<p>Why You Positioning</p> <p>What is the distinctive elements that makes you different from your competitors and appealing to the Audience?</p> <p>POSITIONING CHECKLIST:</p> <p>Consider the "brand" you give to the members of your Audience, when compared to your competitors:</p> <ul style="list-style-type: none"> Is it credible, specific and distinctive? Is it relevant to the customer need? Does it imply a clear and compelling set of benefits? What does it implies to related to it? Does it justify a premium price? Does it equalize on a competitor's actual or latent durable weakness? Can be imitated by competitors? What is the strong Customer motivation behind it (insight)? 	<p>Who Needs to Know (Audience)</p> <p>Who are your main Impersons Customers?</p> <p>Who influence your Customers?</p> <p>Who else could help you to develop your brand?</p> <p>CATEGORIES:</p> <ul style="list-style-type: none"> Customer segments Influencers Communities and tribes (i.e. online) Public opinion 	
<p>Why You Are Credible (Reasons to believe)</p> <p>What makes you credible to the Audience?</p> <p>CATEGORIES:</p> <ul style="list-style-type: none"> Resume, Portfolio & track record Certifications, training and learning results Roles in associations, pro bono activities Endorsements of relevant stakeholders Academic roles & Publications Intellectual property Objects, possessions, resources, etc. 		<p>How They Know You (Communication)</p> <p>How do you become known by your Audience?</p> <p>Through which channels do you reach your Audience?</p> <p>How do you create relationships with your Audience?</p> <p>CATEGORIES:</p> <ul style="list-style-type: none"> Visual and verbal identity (logo, tagline, etc) Storytelling Publicity, PR, Newsletters Sponsorship & Advertisements Events & Presentations Digital Marketing, etc. 		<p>What You Need (Investments)</p> <p>In which partners, activities or resources do you invest or must you invest to successfully Brand yourself?</p> <p>CATEGORIES:</p> <ul style="list-style-type: none"> Marketing & Communication Assets and Physical resources Suppliers, consultants & partnerships Time Training Intellectual Property 	<p>What You Get (Results)</p> <p>What results or benefits do you get or do you want from your Personal Brand?</p> <p>How are you perceived? How do you want to be perceived?</p> <p>What do they say about you? What do you want them to say about you?</p> <p>CATEGORIES:</p> <ol style="list-style-type: none"> Visibility, awareness, recognition & memorability Leadership, respect, image, reputation Differentiation, perceived quality, relevance Premium price, market share Loyalty, retention, advocacy

BigName.pro/PersonalBrandingCanvas
 Created by Luigi Centenaro (BigName.pro) and People srl (People.me)
 An adaptation of the Personal Business Model Canvas (Businessmodelyou.com) and Business Model Canvas (strategyzer.com)
 Published under Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported license. Beta version: February 2014 1.0.4

